

Бюлетинът е изготвен по
последни данни
публикувани към
30.09.2020 г.

Цитираните данни в бю-
летина са последните
данни, публикувани в
официалните източници:
Министерство на финан-
сите, Българска народна
банка, Национален ста-
тистически институт, На-
ционална агенция по зае-
тостта.

Електронната система,
използвана за теглене на
данни от официалните
източници е Macrobond .

Обединена българска
банка
Дирекция
Главен икономист

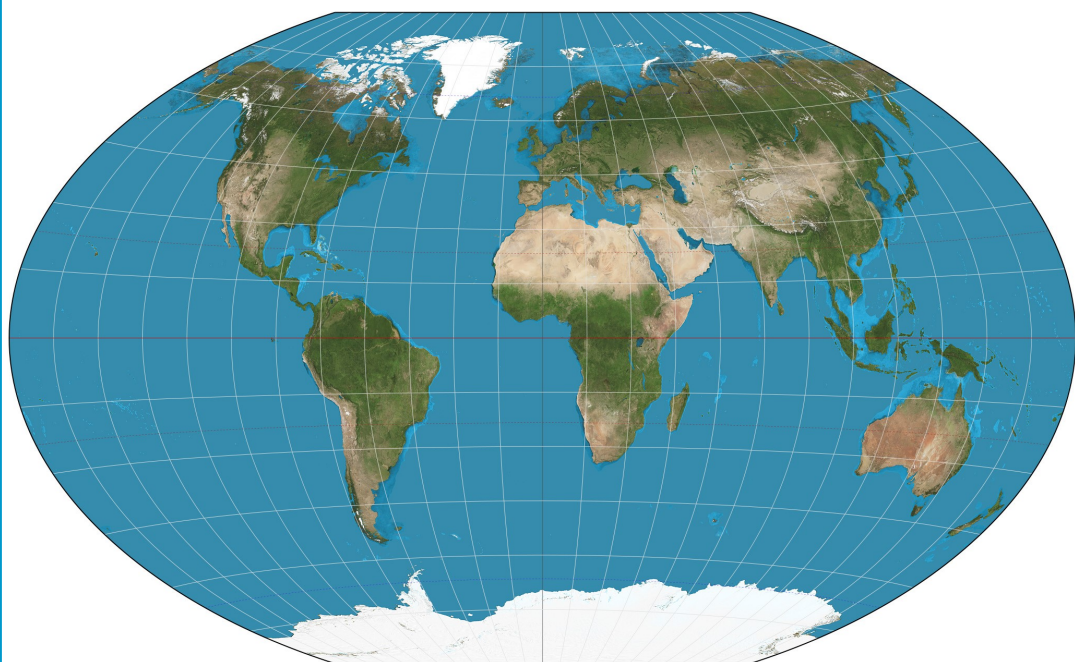
За контакти:

Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
Petia.Tzekova@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2980

Петър Игнатиев
Главен анализатор
e-mail:
Petar.Ignatiev@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2982

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

Октомври 2020 г.

гр. София

- Основната картина в еврозоната остава непроменена, подобрените перспективи за растеж за третото тримесечие и пониженият растеж за четвъртото тримесечие водят до малко по-малко отрицателен ръст на реалния БВП от -8,0% през 2020 г., ревизиран нагоре от -8,3 % миналия месец. По-малкият спад от тази година механично се изразява в малко по-нисък, но все още солиден годишен растеж от 4,9% през 2021 г., белязан от продължаваща фискална подкрепа както от националните правителства, така и от политически инициативи на ниво ЕС.
- Италианската икономика се сви с рекордните 18,0% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., както показват ревизирани данни, тъй като предизвиканите от коронавирусната пандемия блокирания са засегнали активността и потреблението. Потребителските цени в Италия спаднаха с -0,6% спрямо година по-рано през септември 2020 г., в сравнение с първоначалната прогноза за спад от 0,5%, което предполага, че вътрешното търсене остава затихнало на фона на коронавирусната криза. Безработицата в Италия е намаляла до 9,7% през август 2020 г. от ревизираните нагоре 9,8% през предходния месец.
- Икономиката на Франция се сви с рекордните -18,9% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., влизайки в стръмна рецесия, тъй като предизвиканото от коронавируса блокиране засегна активността и потреблението. Потребителските цени във Франция спряха на 0% на годишна база през септември 2020 г., ревизирани по-ниско от предварителната оценка за повишение с 0,1% и най-ниския процент от май 2016 Равнището на безработица във Франция спадна до 7,1% през второто тримесечие, най-ниското равнище от юни 1983 г., поради рязкото намаляване на броя на безработните, които се обявяват активно да търсят работа по време на периодът на блокиране. Очакваме спад на БВП във Франция от -9,7% през 2020 г. и възстановяване от 6,6% през 2021 г.
- БВП на Испания се сви със -17,8% за второ тримесечие 2020 г., което е по-малко от спада от -18,5% в предварителната оценка и в сравнение с спада от -5,2% от предходния период. Потребителските цени в Испания спаднаха с -0,4% на годишна база през септември 2020 г., след спад от -0,5% през август и съответстващи на предварителна оценка. Равнището на безработица в Испания се повиши до 15,33% през второто тримесечие на 2020 г., най-високото от първото тримесечие на 2018 г., но под пазарните очаквания от 16,70%, като степента на коронавирусната криза е маскирана, като не се отчитат хора в неплатен отпуск и тези, които не отговарят на техническите изисквания критерии за безработица. Очакваме спад на БВП в Испания от -13,1% през 2020 г. и възстановяване от 4,6% през 2021 г.
- Икономиката на Словения се сви с -13% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., след ревизирано с -2,5% свиване през предходния период. БВП спадна за второ поредно тримесечие и с най-резките темпове, най-вече поради отрицателното въздействие на блокирането, предизвикано от коронавирусната пандемия в страната. Потребителските цени в Словения спаднаха с -0,3% на годишна база през септември 2020 г. след спад от -0,1% през предходния месец. Най-голямото въздействие надолу идва от по-ниските цени на петролните продукти. Равнището на безработица в Словения е 9,2% през юли 2020 г., малко по-малко от двугодишния и половина максимум от 9,3%, достигнат през май и в сравнение със 7,4% преди година. Очакваме спад на БВП в Словения от -10% през 2020 г. и възстановяване от 7% през 2021 г.
- Литовската икономика се сви с -5,5% на тримесечие през трите месеца до юни 2020 г., по-вече от по-ранната оценка за свиване от -5,1% и в сравнение с 0,3% ръст през предходния период. Годишният темп на инфлация в Литва е спаднал до 0,7% през септември 2020 г., най-малко от май, от 1,3% през предходния месец. Равнището на безработица в Литва се е увеличило до 14,10% през септември от 13,70% през август 2020 г.
- Брутният вътрешен продукт на Полша се сви с -8,2% в сравнение с година по-рано през второто тримесечие на 2020 г., което е най-големият темп на спад, тъй като мерките за блокиране, наложени за ограничаване на разпространението на коронавируса, засегнаха активността и търсенето. Годишната инфлация в Полша се е увеличила до 3,2% през септември 2020 г. от 2,9% през август и в съответствие с предварителната оценка. През август 2020 г. равнището на безработица в Полша достигна 6,1%, непроменено от предходните два месеца и отговарящо на пазарните очаквания. Тази стойност остава най-високият процент на безработица от февруари 2019 г., тъй като броят на безработните е спаднал само с 1,5 хиляди от месец по-рано до 1,028 хиляди. Очакваме спад на БВП в Полша от -2,8% през 2020 г. и възстановяване от 4,8% през 2021 г.
- Брутният вътрешен продукт на Румъния се сви с -10,5% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., което съответства на предварителните оценки, след 2,4% увеличение през предходния период. Годишният темп на инфлация в Румъния е намалял до 2,5% през септември 2020 г., най-малко от май, от 2,7% през предходния месец и под пазарните прогнози за ръст от 2,8%. Сезонно коригираната безработица в Румъния достигна 5,3% през август 2020 г. от 5,4% през предходния месец. Очакваме спад на БВП в Румъния от -10% през 2020 г. и възстановяване от 6% през 2021 г.

- Британската икономика се сви през годината през второто тримесечие на 2020 г. -21,5%, малко по-малко от първоначалните прогнози за спад от -21,7%. Годишният темп на инфлация в Обединеното кралство се забави рязко до 0,2% през август 2020 г. от 1% през юли. Равнището на безработица във Великобритания се е увеличило до 4,5% през трите месеца до август 2020 г. от 4,1% през предходния период. Преговорите за Брекзит сега се насочват към критична точка, но резултатът остава неясен с различни сценарии на масата. Все още трябва да се свърши много работа за преодоляване на оставащите политически пречки пред сделката. Въпреки че смятаме, че пътят може да е неравен през следващите седмици и крайният резултат може да е по-малко от перфектен, ние поддържаме нашата дългосрочна гледна точка, че може да се сключи търговска сделка за Брекзит. За Великобритания очакваме спад от -9,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Обединеното кралство от 6% през 2021 г.
- Брутният вътрешен продукт (БВП) в САЩ се сви с 9% през второто тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Годишният темп на инфлация в САЩ нарасна до 1,4% през септември 2020 г. от 1,3% през август, в съответствие с очакванията и достигна най-високата стойност от март насам. Равнището на безработица в САЩ спадна до 7,9% през септември 2020 г. от 8,4% през предходния месец. Перспективите са за растеж за 2021 г. от 4,5% и от 4% за 2022 г.
- Индексът Tankan на Банката на Япония за настроеността на големите производители се повиши до -27 през третото тримесечие на 2020 г. от единадесетгодишното дъно от -34 през предходния период, но все пак стигна под консенсус от -23, тъй като коронавирусната пандемия продължи да намалява активността и глобалното търсене. Инфлацията в Япония спадна до 0,2% на годишна база през август от 0,3% през юли 2020 г., тъй като пандемията продължи да възпрепятства потреблението с изключение на храните. Равнището на безработица в Япония нарасна до 3,0% през август 2020 г. в сравнение с 2,9% през предходния месец. Това е най-високият процент на безработица от май 2017 г. насам и е по-висок от 2,2% през същия месец на предходния месец. Ние очакваме БВП на Япония да се свие с -5,6% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Япония от 2,6% през 2021 година.
- Китай се възстановяване по забележителен начин след пандемията на Covid-19. Индикаторите за настроение както от страна на производството, така и от сферата на услугите остават доста над нива от 50, което сигнализира за разширяване на икономиката. Промисленото производство се е възстановило напълно от минимума през февруари и, нараствайки с 5,6% на годишна база през август, показва слаби признаци на забавяне. Търговията на дребно се възстановява по-бавно, но през август все пак се връща към положителен ръст от 0,5% през годината. По-новите търговски данни потвърждават положителната картина. Годишният темп на инфлация в Китай се понижи до 1,7% през септември 2020 г. от 2,4% през предходния месец. Безработицата в Китай е намаляла до 5,60% през август от 5,70% през юли 2020 г. Предвид относителната сила на високочестотните индикатори в последно време и факта, че пандемията там остава предимно под контрол, ние преразгледахме ръста на китайския БВП до 2,0% през 2020 г. и 8,2% през 2021 г.
- Икономиката на Турция се сви с -9,9% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., след ревизиран надолу растеж от 4,4% през предходния период. Това е най-резкият спад от първото тримесечие на 2019 г., тъй като на коронавирусната пандемия засегна икономиката. На сезонно изгладена тримесечна база икономиката се сви с -11%, рекорден спад, след ревизиран надолу -0,1% спад през предходното тримесечие. Инфлацията в Турция възлезе на 11,75% на годишна база през септември 2020 г., на практика без промяна от предходните два месеца. Очакваме спад на БВП в Турция от -4% през 2020 г. и възстановяване от 5% през 2021 година.

- Макроикономически прогнози на експертите на ЕЦБ за еврозоната, септември 2020 г. От началото на 2020 г. насам пандемията от коронавирус (COVID-19) засегна драстично икономическата активност в еврозоната и в целия свят. След значителен спад през първото тримесечие реалният БВП на еврозоната намаля с 11,8% през второто тримесечие. Това все пак беше по-малко от очакваното в прогнозите на експертите на Евросистемата от юни 2020 г. По-нататък базисната прогноза се основава на ключовото допускане за частичен успех в овладяването на вируса, с известно ново нарастване на броя на заразените през следващите тримесечия, налагащо запазване на ограничителни мерки, но в по-малка степен, отколкото при началната вълна, докато се появи медицинско решение около средата на 2021 г.. Очаква се тези ограничителни мерки заедно с повишената несигурност и влошените условия на пазара на труда да продължат да потискат предлагането и търсенето. Като цяло хармонизираната инфлация се очаква да се увеличи от 0,3% през 2020 г. до 1,0% и 1,3% съответно през 2021 г. и 2022 г.
- Комитетът по парична политика на Банката на Англия (MPC) определя паричната политика, за да постигне целта за инфлация от 2% и по начин, който помага да се поддържа растеж и заетост. В този контекст предизвикателството му понастоящем е да отговори на икономическото и финансовото въздействие на пандемията Covid-19. На заседанието си, завършващо на 16 септември 2020 г., Комитетът по паричната политика гласува единодушно да поддържа основният лихвен процент на 0,1%. Комитетът гласува единодушно за Банката на Англия да продължи със съществуващите си програми за държавни облигации на Обединеното кралство и покупки на стерлингови корпоративни облигации с нефинансов инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, поддържайки целта за общия запас от тези покупки на 745 милиарда паунда. Комитетът не възнамерява да затегне паричната политика, докато няма ясни доказателства, че е постигнат значителен напредък в премахването на свободния капацитет и устойчивото постигане на целта за инфлация от 2%.
- Федералният резерв издаде изявление на Федералния комитет за открит пазар на 16 септември 2020 г. Комитетът се стреми да постигне максимална заетост и инфлация в размер на 2% в дългосрочен план. Тъй като инфлацията продължава да се движи постоянно под тази дългосрочна цел, Комитетът ще се стреми да постигне инфлация умерено над 2% за известно време, така че инфлацията да бъде средно 2% с течение на времето, а дългосрочните инфлационни очаквания да останат добре закрепени на 2%. Комитетът реши да запази целевия диапазон за лихвения дял на федералните фондове на 0 до 0,25% и очаква да е целесъобразно да се запази този целеви диапазон, докато условията на пазара на труда достигнат нива, съответстващи на оценките на Комитета за максимална заетост и инфлация се повиши до 2% и е на път да превиши умерено 2% за известно време. В допълнение, през следващите месеци Федералният резерв ще увеличи притежанията си на ценни книжа и ценни книжа, обезпечени с ипотечни кредити, поне със сегашните темпове, за да поддържа гладкото функциониране на пазара и да подпомогне насърчаването на финансовите условия за приспособяване, като по този начин подпомага притока на кредити към домакинствата и бизнеса.
- На заседанието на паричната политика, проведено на 16.09.2020 г., Съветът по политика на Банката на Япония реши следното. (1) Контрол на кривата на доходност. Банката на Япония ще прилага отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдото по лихвите по текущите сметки, държани от финансовите институции в Банката. Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горната граница, така че доходността на 10-годишните японски държавни облигации да остане около нула 0%. За момента Банката на Япония активно ще купува борсово търгувани фондове (ETFs) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че техните неизплатени суми ще нарастват на годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени съответно. Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа непогасените суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Освен това до края на март 2021 г. тя ще извършва допълнителни покупки с горната граница на непогасените суми от 7,5 трилиона йени за всеки актив.

- Китайската централна банка не е склонна да освободи неограничена ликвидност във финансовата система. Китай няма да последва западните икономики, като предприеме широкомащабно разхлабване на паричната емисия, а вместо това ще се стреми към стабилност на потребителските цени и валутния курс, за да помогне на икономиката да се възстанови. Прилагането на нормална парична политика, т.е. положителен лихвен процент и нарастваща крива на доходност стимулират пазарните субекти и да се насърчи устойчивото развитие на икономиката и обществото. Централната банка сега се надява да запази потребителските цени и валутния курс на юана стабилни, като Китай се очаква да отчете положителен ръст за годината. Поскъпващият юан, въпреки липсата на пълна конвертируемост, може да привлече притока на капитал в активи в юани, а Пекин предприема мерки за насърчаване на подобни притоци на портфейлни инвестиции. Тези солидни резултати вече повишиха пазарния ентузиазъм за юана, което накара капитала да се влее на вътрешните пазари и стойността на юана да нарасне с около 4% в сравнение с щатския долар през първите девет месеца на годината.
- Комитетът по паричната политика (Комитетът) реши да увеличи лихвения процент (лихвен процент по едноседмичен репо търг) от 8,25% на 10,25%. Очакваше се свързаните с пандемията инфлационни фактори постепенно да изчезнат по време на процеса на нормализиране, а дезинфлационните ефекти, предизвикани от търсенето, да станат по-разпространени. И все пак в резултат на бързото икономическо възстановяване със силен кредитен импулс и развитието на финансовите пазари инфлацията тръгна по-високо от предвиденото. Комитетът оцени, че стъпките за затягане, предприети от август, трябва да бъдат засилени, за да се ограничат инфлационните очаквания и рисковете за инфлационната перспектива. Съответно Комитетът реши да увеличи лихвения процент с 200 базисни точки, за да възстанови процеса на дезинфлация и да подкрепи ценовата стабилност. Комитетът оценява, че поддържането на устойчив процес на дезинфлация е ключов фактор за постигане на по-нисък държавен риск, по-ниски дългосрочни лихвени проценти и по-силно икономическо възстановяване. Поддържането на процеса на дезинфлация в съответствие с целевия път изисква продължаване на предпазлива парична позиция. В това отношение паричната позиция ще бъде определена чрез отчитане на показателите на основната инфлационна тенденция, за да се осигури продължаване на процеса на дезинфлация. Централната банка ще продължи да използва всички налични инструменти в преследване на цените за ценова стабилност и финансова стабилност.
- Цената на Brent намалява с 0,01 долара за барел или 0,02% до 42,920 долара за барел в понеделник, 19 октомври. Цената на суровия петрол нараства с 0.07 долара за барел или с 0.17% до 40.940 долара за барел на 19 октомври. Фючърсите на суров сорт Brent паднаха над 0,02%, за да се търгуват около 42,9 USD / BBL на 19.10.2020 г., на фона на постоянни опасения относно възстановяването на търсенето на гориво, тъй като броят на коронавирусните инфекции продължава да нараства в световен мащаб и накара някои страни да наложат нови ограничения, включително Италия, Великобритания и Германия. Суровият петрол WTI нарасна с над 0,17%, за да се търгува около 40,9 USD / BBL на 19.10.2020.
- В началото на октомври развитието на цените на международните борсови пазари беше динамично и доста противоречиво. След стремителното повишение в края на септември, дължащо се на продължаващия дефицит на влага в ЕС и Черноморския регион, житните котировки се коригираха надолу, депресирани от намаляващото търсене и забавянето на световната икономика. Въпреки непроменената прогноза на Международния съвет по зърно за добива на пшеница, отново сме свидетели на динамичен обрат на цените на зърнените култури, като преобладаващите нагласи са за продължаване на възходящия тренд. Пшеницата в САЩ за поредна седмица се вдигна с 12.00 долара до 277.00 долара/тон, тази във Франция добави 4.00 евро до 207.00 евро/тон. Цените и в Украйна и в Русия, продължават устрема нагоре с плюс 4.00 и 5.00 долара до 247.00 и 248.00 долара/тон. При царевицата данните за ниско равнище на наличностите в САЩ вдигат цените нагоре с нови 5.00 долара в Чикаго до 215.00 долара/тон, и 4.00 долара в Украйна до 212.00 долара/тон. Ечемикът в Украйна остана на старата цена от 205.00 долара/тон, а във Франция промяната е също възходяща с плюс 8.00 евро до 192.00 евро/тон.

- Към 20 октомври 2020г. направените PCR тестове в България са 613396. Броят на потвърдените случаи е 30527 (в.ч. 12366 активни случая). Броят на хоспитализираните граждани е 1562 (в.ч. 88 души в интензивни отделения. Общият брой на излекуваните граждани е 17153. Общият брой на починалите е 1008 души.
- За януари – август 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1840.7 млн. евро (3.2% от БВП) при излишък от 2348.5 млн. евро (3.9% от БВП) за януари – август 2019 г. За януари – август 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 1164,1 млн. евро (2,1% от БВП) при положителна от 1731,7 млн. евро (2,9% от БВП) за януари – август 2019 г. За януари – август 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 735,1 млн. евро (1,3% от БВП) при дефицит от 1797,9 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2019 г. Съотношението на текущата сметка към БВП в България се очаква да достигне 1% през 2020 г. В дългосрочен план се очаква текущата сметка на България към БВП да се движи около 3% през 2021 г. и 0,6% през 2022 г.
- За януари – август 2020 г. инвестициите в България са в размер на 365,9 млн. евро (0,6% от БВП), като е по-малък със 637,1 млн. евро от този за януари – август 2019 г. (положителен поток от 1003 млн. евро, или 1,7% от БВП).
- Българската народна банка ревизира значително прогнозния спад на брутния вътрешен продукт за 2020 г. от 8,5% на 5,5% в реално изражение. Прогнозата на Международния валутен фонд е свиване с 4%, а на агенцията за кредитен рейтинг Moody's - дори с 3,5%. Те вече се доближават до официалната прогноза на Министерството на финансите, заложена в актуализацията на бюджета, за спад от 3%.
- През септември 2020 г. общият показател на бизнес климата се повишава с 0.8 пункта спрямо август в резултат на подобрените мнения на стопанските ръководители в търговията на дребно и достига 9 индексни пункта. Показателят за бизнес климата се очаква да бъде 15,00 индексни пункта до края на 2020 г. Ние прогнозираме, че показателят за бизнес доверието в България ще бъде 21,00 през 2021 г. и 23,00 индексни пункта през 2022 г.
- По предварителни данни през август 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство се увеличава с 0.7% в сравнение с юли 2020 година. През август 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 5.7% спрямо съответния месец на 2019 година. Промисленото производство в България се очаква да спадне с - 6% на годишна база до края на 2020г. Според нашата прогноза индустриалното производство в България ще нарасне с 5,4% през 2021 г. и 3,2% през 2022 г.
- По предварителни сезонно изгладени данни през август 2020 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 2,6% спрямо предходния месец. През август 2020 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, намалява с 12,2% в сравнение със същия месец на предходната година. Продажбите на дребно на годишна база в България се очаква да спаднат с -5,5% в края на 2020 г. Нашата прогноза е, че продажбите на дребно в България ще нараснат с 4,5% през 2021 г. и с 6% през 2022 г.
- По предварителни данни през август 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 1.0% под равнището от предходния месец. През август 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 г. календарно изгладеният индекс на строителната продукция намалява с 4.9%. Нашата прогноза е строителната продукция в България да нарасне с 5,5% през 2021 г. и с 5% през 2022 г.
- През август 2020 г. по време на продължаващата епидемична обстановка в страната приходите от нощувки през август 2020 г. достигат 198.7 млн. лв., или с 47.4% по-малко в сравнение с август 2019 година.
- Индексът на потребителските цени за септември 2020 г. спрямо август 2020 г. е 99,4%, т.е. месечната инфлация е минус 0,6%. Инфлацията от началото на годината (септември 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 1,1%, а годишната инфлация за септември 2020 г. спрямо септември 2019 г. е 0,9%. Средногодишната инфлация за периода октомври 2019 - септември 2020 г. спрямо периода октомври 2018 - септември 2019 г. е 2,3%. Инфлацията в България се очаква да бъде 0,5% през 2020 г. Ние очакваме, че инфлацията в България ще бъде 2,2% през 2021 г. и 2% през 2022 г.
- По данни на Агенцията по заетостта, процентът на безработицата през месец септември 2020 е 7,2% или с 0,3 процентни пункта по-малко спрямо предходния месец и с 2,2 процентни пункта повече спрямо септември 2019 г. Очаква се равнището на регистрираната безработица в България да бъде 9,0% през 2020 г. Очакваме нивото на безработица в България да бъде 8% през 2021 г. и 7% през 2022 г.

- Бюджетното салдо по КФП на касова основа към 31 август 2020 г. е положително в размер на 1 616,0 млн. лв. и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 1 076,1 млн. лв. и по европейските средства в размер на 539,9 млн. лева.
- Размерът на фискалния резерв към 31.08.2020 г. е 9,47 млрд. лв., в т.ч. 9,39 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,08 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други. Очаква се салдото по държавния бюджет в България да достигне -3,0% от БВП до края на 2020 г. В дългосрочен план се очаква държавният бюджет на България да се движи около -1,0% от БВП през 2021 г. и 0% през 2022 г.
- Към края на август 2020 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 24 295,9 млн. лева и заема 20,7% от БВП. Очаква се държавният дълг към БВП в България да бъде 23% до края на 2020 г. Ние очакваме държавният дълг към БВП в България да бъде 24% през 2021 г., както и през 2022 г.
- Moody's повиши дългосрочния рейтинг на България в чуждестранна и местна валута на Ваа1 със стабилна перспектива.
- През август 2020 г. активите на банковата система се увеличава с 0,9% на месечна база и със 7,2% на годишна база до 118.8 млрд. лв. в резултат от нарастването на депозитите и на собствения капитал. Брутният кредитен портфейл от клиенти на банковата система нараства с 0.3% на месечна база и със 9,1% на годишна база до 67,4 млрд. лева. Към края на август 2020 г. привлечените средства от клиенти са в размер на 95,7 млрд. лева и нарастват с 0,9% на месечна база и с 8,6% на годишна база.

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Еврозона

В еврозоната икономическото възстановяване напредва още през третото тримесечие, след рекорден спад през предходните три месеца. Наличните твърди данни предполагат по-силно възстановяване от първоначално предвиденото с по-оптимистична картина в сектора на търговията на дребно. Междувременно възстановяването на промишленото производство в еврозоната запази солидни темпове през август, въпреки че се изкачи от много ниска база и все още изостава от сектора търговия на дребно. В крайна сметка индустриалният сектор страда от неблагоприятна комбинация от влошаваща се външна среда (като търговската война между САЩ и Китай и хаоса на Брекзит) и структурните трудности в автомобилната индустрия, дори преди избухването на пандемията. По отношение на нивото промишленото производство в еврозоната достигна едва малко над 90% от нивото преди пандемията. Въпреки ясната тенденция на възстановяване през третото тримесечие на 2020 г., прогнозните показатели за настроението през септември предполагат, че последните месеци на тази година ще бъдат по-предизвикателни. Комбинираният PMI на еврозоната спадна до 50,1 през септември в сравнение с 51,9 месец по-рано, което показва само незначителен ръст в активността. Все пак има важно отклонение, което трябва да се отбележи. Докато производственият сектор достигна 31-месечен връх, секторът на услугите спадна рязко под 50-праговата територия на спад. Потребителските цени в еврозоната през септември 2020 г. спаднаха с -0,3% спрямо година по-рано, най-големият спад от април 2016 г. Цените спаднаха както за енергийните продукти (-8,2% срещу -7,8% през август), така и за неенергийните индустриални стоки (-0,3% спрямо -0,1%). В същото време инфлацията в услугите се забави до 0,5% от 0,7%. Годишната основна инфлация, която изключва нестабилните цени на енергията, храните, алкохола и тютюна и към която ЕЦБ гледа като цел в своите решения, се понижи допълнително до 0,2%, най-ниското отчетено равнище досега. Сезонно коригираният процент на безработица в еврозоната се увеличи до 8,1% през август 2020 г. от ревизираните нагоре 8% през предходния месец и отговарящи на пазарните очаквания. Това е най-високият процент на безработица от юли 2018 г., тъй като коронавирусната пандемия удари пазара на труда. Сред най-големите икономики в блока най-високият процент на безработица е регистриран в Испания (16,2%), Италия (9,7%) и Франция (7,5%), докато най-нисък е наблюдаван в Германия (4,4%). Равнището на младежката безработица, измерващо търсещите работа на възраст от 15 до 24 години, се е повишило до 18,1% от 17,8% през юли. Като се има предвид Европейския съюз като цяло, процентът на безработица беше 7,4% през юли спрямо 7,3% през предходния месец. **Като цяло, докато основната картина в еврозоната остава непроменена, подобрените перспективи за растеж за третото тримесечие и пониженият растеж за четвъртото тримесечие водят до малко по-малко отрицателен ръст на реалния БВП от -8,0% през 2020 г., ревизиран нагоре от -8,3 % миналия месец. По-малкият спад от тази година механично се изразява в малко по-нисък, но все още солиден годишен растеж от 4,9% през 2021 г., белязан от продължаваща фискална подкрепа както от националните правителства, така и от политически инициативи на ниво ЕС.**

Италия

Италианската икономика се сви с рекордните 18,0% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., както показват ревизираните данни, тъй като предизвиканията от коронавирусната пандемия блокирания са засегнали активността и потреблението. БВП на Италия се сви с 13,0% на тримесечие през трите месеца до юни 2020 г., показаха ревизираните данни. Това е най-стръмният темп на свиване, след като динамичния ред започна през 60-те години, тъй като страната беше една от най-тежко засегнатите от коронавирусната пандемия. Правителството беше принудено да въведе строги ограничителни мерки от 9 март, които постепенно бяха облекчени от 4 май. Потребителските цени в Италия спаднаха с -0,6% спрямо година по-рано през септември 2020 г., в сравнение с първоначалната прогноза за спад от 0,5%, което предполага, че вътрешното търсене остава затихнало на фона на коронавирусната криза. Последният спад на цените съответства на рекордния спад през януари 2015 г., като основният натиск надолу идва от енергийни продукти (-9,9% срещу -10,1% през август), транспортни услуги (-1,6% срещу -2,3%), развлекателни, културни и услуги за лични грижи (-0,4% срещу 0,1%) и дълготрайни стоки (-0,1% срещу 0,3%). На месечна база потребителските цени намаляват с -0,7%, повече от първоначално предвиденото. Безработицата в Италия е намаляла до 9,7% през август 2020 г. от ревизираните

Октомври 2020 г.

нагоре 9,8% през предходния месец и значително под пазарните очаквания от 10,1%. Броят на безработните е намалял с 23 хиляди до 2,467 милиона, а заетостта се е увеличила с 83 хиляди до 22,929 милиона. Равнището на младежката безработица, измерващо търсещите работа между 15 и 24 години, нарасна до 32,1% от 31,8% през юли, най-високото от ноември 2018 г. Нашата прогноза е спад на италианския БВП от -10,9% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Италия от 4,6% през 2021 година.

Франция

Икономиката на Франция се сви с рекордните -18,9% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., влизайки в стръмна рецесия, тъй като предизвиканото от коронавируса блокиране засегна активността и потреблението. Френската икономика се сви с рекордните -13,8% на тримесечие през второто тримесечие на 2020 г., в съответствие с предварителните прогнози и след спад от -5,9% през предходния период. Икономическата рецесия се задълбочи, тъй като избухването на COVID-19 оказва огромно влияние върху икономиката, като несъществени дейности бяха затворени между средата на март и началото на май. Разходите на домакинствата (-11,5% спрямо -11% през второто тримесечие) и правителственото потребление (-10,3% срещу -8%) спаднаха повече от очакваното, докато инвестициите се свиха по-малко (-10,3% срещу -17,8%). Също така спадът от външната търговия е по-висок (-2,5% срещу -2,3%), тъй като износът спадна с -25%, а вносът се сви по-малко (-16,4% спрямо -17,3% през второто тримесечие). Потребителските цени във Франция спряха на 0% на годишна база през септември 2020 г., ревизирани по-ниско от предварителната оценка за повишение с 0,1% и най-ниския процент от май 2016 г. На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,5%, в съответствие с предварителната оценка и най-големият месечен спад от януари 2016 г. Хармонизираният индекс е непроменен с 0% на годишна база, а месечният спадна с -0,6%. Равнището на безработица във Франция спадна до 7,1% през второто тримесечие, най-ниското равнище от юни 1983 г. и под пазарните очаквания от 8,3%, поради рязкото намаляване на броя на безработните, които се обявяват активно да търсят работа по време на периодът на блокиране.

Очакваме спад на БВП във Франция от -9,7% през 2020 г. и възстановяване от 6,6% през 2021 г.

Испания

БВП на Испания се сви с -17,8% на тримесечие през трите месеца до юни 2020 г., което е по-малко от спада от -18,5% в предварителната оценка и в сравнение с спада от -5,2% от предходния период. И все пак това е най-голямото свиване досега, което тласка икономиката към рецесия, предизвикано от едно от най-строгите блокирания поради коронавирусната пандемия в Европа. Потреблението на домакинствата спадна с -20,4% (срещу -6,8% през първото тримесечие), а инвестициите в основни инвестиции спаднаха -22,1% (срещу -4,8%). На годишна база БВП се свива с рекордните -21,5% и в сравнение с по-ранните прогнози за спад от -22,1%. Потребителските цени в Испания спаднаха с -0,4% на годишна база през септември 2020 г., след спад от -0,5% през август и съответстващи на предварителна оценка. Хармонизираният индекс на потребителските цени е спаднал с -0,6% спрямо година по-рано, както и през предходния месец, в съответствие с предварителната оценка. На месечна база потребителските цени нарастват с 0,2%, а хармонизираният индекс нараства с 0,4%, като и двата съответстват на предварителна оценка. Равнището на безработица в Испания се повиши до 15,33% през второто тримесечие на 2020 г., най-високото от първото тримесечие на 2018 г., но под пазарните очаквания от 16,70%, като степента на коронавирусната криза е маскирана, като не се отчитат хора в неплатен отпуск и тези, които не отговарят на техническите изисквания критерии за безработица. **Очакваме спад на БВП в Испания от -13,1% през 2020 г. и възстановяване от 4,6% през 2021 г.**

Словения

Икономиката на Словения се сви с -13% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., след ревизирано с -2,5% свиване през предходния период. БВП падна за второ поредно тримесечие и с най-резките темпове, най-вече поради отрицателното въздействие на блокирането, предизвикано от коронавирусната пандемия в страната. Потребителските разходи намаляха с -16,6%, много по-бързо от свиването с -5,8% през първото тримесечие на 2020 г.; и брутно образуване на основен капитал спадна -16,7%, след като намалю с -5,5% предходното тримесечие. Междувременно държавните разходи са нараснали с 1,5%, забавяйки се от 4,9% увеличение през предходния период. Що се отнася до нетната търговия, износът спадна с -24,5% (спрямо -1,9% през Q1), а вносът спадна -25% (срещу -1,9% през Q1). На сезонно изгладена тримесечна база икономиката се сви с рекордните -9,6%, след ревизирано нагоре свиване от -4,8% през предходния период. Потребителските цени в Словения спаднаха с -0,3% на годишна база през септември 2020 г. след спад от -0,1% през предходния месец. Най-голямото въздействие надолу идва от по-ниските цени на петролните продукти. На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,4%, след като бяха равни 0% през предходния месец. Равнището на безработица в Словения е 9,2% през юли 2020 г., малко по-малко от двугодишния и половина максимум от 9,3%, достигнат през май, в сравнение със 7,4% преди година. **Очакваме спад на БВП в Словения от -10% през 2020 г. и възстановяване от 7% през 2021 г.**

Литва

Литовската икономика се сви с -5,5% на тримесечие през трите месеца до юни 2020 г., по-вече от по-ранната оценка за свиване от -5,1% и в сравнение с 0,3% ръст през предходния период. Това беше второто поредно тримесечие на свиване на БВП и най-стръмният спад от първото тримесечие на 2009 г. На годишна база БВП се сви с -4,2%, първото свиване от първото тримесечие на 2010 г., като обърна тенденцията на 2,4% увеличение през предходния период. Годишният темп на инфлация в Литва е спаднал до 0,7% през септември 2020 г., най-малко от май, от 1,3% през предходния месец. На месечна база потребителските цени са нараснали с 0,4% през септември, след спад от -0,2% през август. Равнището на безработица в Литва се е увеличило до 14,10% през септември от 13,70% през август 2020 г.

Полша

Брутният вътрешен продукт на Полша се сви с -8,2% в сравнение с година по-рано през второто тримесечие на 2020 г., което е най-големият темп на спад, тъй като мерките за блокиране, наложени за ограничаване на разпространението на коронавируса, засегнаха активността и търсенето. Потреблението на домакинствата е спаднало с 6,3%, а инвестициите в дългосрочен план са спаднали с 1,8%, докато държавните разходи са нараснали с 0,8% за втори пореден период. Нетното външно търсене допринесе положително за БВП, тъй като вносът падна повече от износа. На тримесечна база икономиката се сви с рекордните -8,9%, влизайки в рецесия. Годишната инфлация в Полша се е увеличила до 3,2% през септември 2020 г. от 2,9% през август и в съответствие с предварителната оценка. На месечна база потребителските цени се увеличиха с 0,2% след спад от -0,1% през август. През август 2020 г. равнището на безработица в Полша достигна 6,1%, непроменено от предходните два месеца и отговарящо на пазарните очаквания. Тази стойност остава най-високият процент на безработица от февруари 2019 г., тъй като броят на безработните е спаднал само с 1,5 хиляди от месец по-рано до 1,028 хиляди. Преди година безработицата беше по-ниска на стойност от 5,2%. **Очакваме спад на БВП в Полша от -2,8% през 2020 г. и възстановяване от 4,8% през 2021 г.**

Румъния

Брутният вътрешен продукт на Румъния се сви с -10,3% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., по-малко от втората оценка за спад от -10,5%, след увеличение от 2,4% през предходния период. Това беше първото свиване на БВП от четвъртото тримесечие на 2010 г. и най-големият спад от началото на динамичния ред през първото тримесечие на 1996 г., тъй като потреблението на домакинствата спадна (-13,7% спрямо 3,8% през първото тримесечие), както и износьт (-28,5% спрямо -5,5%) и вносът (-22% срещу 0,8%) спаднаха също. Също така държавните разходи се свиха (-1,7% срещу 0,7%). На сезонно коригирана тримесечна база икономиката се свива с -11,9%, най-много от началото на данните през второто тримесечие на 1995 г., след като през първото тримесечие бе отчетено 0%. Годишният темп на инфлация в Румъния е намален до 2,5% през септември 2020 г., най-малко от май, от 2,7% през предходния месец и под пазарните прогнози за ръст от 2,8%. На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,1% през септември, което е първият месечен спад от юли миналата година след 1,5% ръст през август. Сезонно коригираната безработица в Румъния достигна 5,3% през август 2020 г. от 5,4% през предходния месец. **Очакваме спад на БВП в Румъния от -10% през 2020 г. и възстановяване от 6% през 2021 г.**

Обединено кралство Великобритания

Британската икономика се сви през годината през второто тримесечие на 2020 г. -21,5%, малко по-малко от първоначалните прогнози за спад от -21,7%. И все пак това е най-голямото свиване, откакто динамичния ред започна през 1956 г. и вторият пореден тримесечен спад на БВП, който официално навлиза в рецесия, на фона на широкото прекъсване на икономическата активност поради коронавирсната пандемия и усилията на правителството да я ограничи. Фиксираниите инвестиции спаднаха с -26,1%, под спад от -27% в предварителните оценки, докато разходите на домакинствата потънаха по-бързо -26,2% (срещу -25,2%). Британската икономика се сви с 19,8% на тримесечие през трите месеца до юни 2020 г., малко по-малко от предварителната оценка за спад от 20,4%. И все пак това остава най-голямото свиване досега и вторият пореден тримесечен спад на БВП, като икономиката влиза официално в рецесия. Годишният темп на инфлация в Обединеното кралство се забави рязко до 0,2% през август 2020 г. от 1% през юли, в сравнение с прогнозите за плоско отчитане 0%. Това е най-ниската стойност от декември 2015 г. На месечна база потребителските цени спаднаха -0,4%, най-големият спад от януари 2019 г. Равнището на безработица във Великобритания се е увеличило до 4,5% през трите месеца до август 2020 г. от 4,1% през предходния период и над пазарните очаквания от 4,3%. Това е най-високият процент на безработица от трите месеца до май 2017 г., тъй като коронавирсната пандемия нанесе удар на пазара на

Октомври 2020 г.

труда. Преговорите за Брекзит сега се насочват към критична точка, но резултатът остава неясен с различни сценарии на масата. Все още трябва да се свърши много работа за преодоляване на оставащите политически пречки пред сделката. Разбира се, известна гъвкавост и дори креативни мерки за управление на сложно балансиране на политически и икономически цели е от съществено значение за избягване на резултат, който нито един от страните не иска. В същото време ще са необходими значителни отстъпки и от двете страни. Въпреки че смятаме, че пътят може да е неравен през следващите седмици и крайният резултат може да е по-малко от перфектен, ние поддържаме нашата дългосрочна гледна точка, че може да се сключи търговска сделка за Брекзит. **За Великобритания очакваме спад от -9,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Обединеното кралство от 6% през 2021 г.**

САЩ

Брутният вътрешен продукт (БВП) в САЩ се сви с 9% през второто тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Американската икономика се сви с 31,4% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., малко по-ниска от 31,7% спад във втората оценка и 32,9% спад в предварителната оценка. Той отразява главно ревизия нагоре към разходите за лично потребление (PCE), която беше частично компенсирана от ревизии надолу към износа и към чуждестранните дълготрайни инвестиции. И все пак тя остава най-голямото свиване досега, тласкайки икономиката към рецесия, тъй като коронавирусната пандемия принуди много бизнеси, включително ресторанти, кафенета, магазини и фабрики, да затворят, а хората да останат у дома, намалявайки потребителските и бизнес разходите. Годишният темп на инфлация в САЩ нарасна до 1,4% през септември 2020 г. от 1,3% през август, в съответствие с очакванията и достигна най-високата стойност от март насам. Инфлацията нараства последователно, откакто достигна стойност от 0,1% през май, най-ниската от септември 2015 г., поради коронавирусната криза. Равнището на безработица в САЩ спадна до 7,9% през септември 2020 г. от 8,4% през предходния месец и под пазарните очаквания от 8,2%. Подобно на развитието в еврозоната, икономическото възстановяване в Съединените щати също беше малко по-високо през летните месеци от очакваното. По-оптимистичният тон на данните се вижда главно в потребителските разходи, добре подкрепени от подобрени условия на пазара на труда и държавни трансфери под формата на разширени обезщетения за безработица. По този начин продажбите на дребно вече са се върнали на нивото преди пандемията и от юни насам са отбелязани солидни годишни печалби. Те най-вече отразяват силно търсене на стоки за сметка на по-приглушено възстановяване на услугите, тъй като домакинствата се изместват от категориите на „социално потребление“ като ресторанти или развлечения, където мерките за социално дистанциране са трудни за поддържане. Независимо от това, забавеният темп на месечния ръст на продажбите на дребно, регистриран през август, сигнализира, че цялостната картина може да стане по-малко оптимистична в края на годината. С други думи, въпреки че през последните месеци икономиката беше устойчива както на постоянно повишено ниво на случаите на коронавирус, така и на отнемането на ключови доходи и подкрепа за бизнеса, ние предполагаме, че икономиката ще започне да усеща тези негативни ефекти. **В резултат на това нашата ревизия нагоре към третото тримесечие е последвана от ревизия надолу към растежа на четвъртото тримесечие, водеща в нетно изражение до подобрен годишен ръст на реалния БВП през 2020 г. от -4,5%, спрямо -5,5%. Освен това намалихме перспективите си за растеж за 2021 г. от 4,5% на 4,0%.**

Япония

Индексът Танкап на Банката на Япония за настроеността на големите производители се повиши до -27 през третото тримесечие на 2020 г. от единадесетгодишното дъно от -34 през предходния период, но все пак стигна под консенсус от -23, тъй като коронавирусната пандемия продължи да намалява активността и глобалното търсене. Индексът PMI на Jibun на Банката на Япония за производство беше ревизиран по-висок до 47,7 през септември 2020 г. от предварителното отчитане от 47,3 и в сравнение с крайните 47,2 през предходния месец. Последното отчитане беше най-високото от февруари, тъй като продукцията спадна с най-слабото темпо от седем месеца. Индексът PMI на Jibun на Банката на Япония за услуги беше ревизиран по-висок до 46,9 през септември 2020 г. от предварителна оценка от 45,6 и в сравнение с окончателните 45,0 за август. Последната цифра сигнализира за намаляване на активността, макар и най-бавната в настоящата осеммесечна последователност на свиване. И накрая, настроението се засили до деветмесечен връх, тъй като фирмите се надяват на възстановяване на търсенето както на вътрешния, така и на външния пазар и пълното облекчаване на ограниченията за блокиране през следващата година. Инфлацията в Япония спадна до 0,2% на годишна база през август от 0,3% през юли 2020 г., тъй като пандемията продължи да възпрепятства потреблението с изключение на храните. На месечна база потребителските цени спаднаха до -0,1%, след като се повишиха с 0,2% предишния месец. Основните потребителски цени, които изключват пресните храни, спаднаха рязко с -0,4%, след като останаха непроменени

Октомври 2020 г.

през двата предходни месеца. Равнището на безработица в Япония нарасна до 3.0% през август 2020 г. в сравнение с 2.9% през предходния месец, отговаряйки на пазарните очаквания. Това е най-високият процент на безработица от май 2017 г. насам и е по-висок от 2,2% през същия месец на предходния месец. **Ние очакваме БВП на Япония да се свие с -5,6% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Япония от 2,6% през 2021 година.**

Китай

Китай се възстановяване по забележителен начин след пандемията на Covid-19. Индикаторите за настроение както от страна на производството, така и от сферата на услугите остават доста над нива от 50, което сигнализира за разширяване на икономиката. Промисленото производство се е възстановило напълно от минимума през февруари и, нараствайки с 5,6% на годишна база през август, показва слаби признаци на забавяне. Търговията на дребно се възстановява по бавно, но през август все пак се връща към положителен ръст от 0,5% през годината. По-новите търговски данни потвърждават положителната картина. Износът нарасна с все още силните 8,7% на годишна база през септември, след ръст от 10,4% на годишна база и 11,6% на годишна база през юли и август. Силната картина на износа за Китай през третото тримесечие вероятно отразява отварянето на световните икономики и силното търсене както на медицинско оборудване (ЛПС), така и на технологични продукти. Вносът също се ускори през септември, нараствайки с 11,6% на годишна база, но вероятно е твърде рано да се каже, че това отразява по-голямото възстановяване на вътрешното търсене в Китай. Всъщност основният риск за възстановяването на Китай остава фактът, че вътрешното търсене и потребление изостават. Това отчасти отразява дългогодишни структурни проблеми в китайската икономика (като слаба мрежа за социална сигурност и демографски проблеми), но също така отразява фокуса на китайските власти върху инфраструктурата и инвестициите за стимулиране на растежа по време на забавянето. Годишният темп на инфлация в Китай се понижи до 1,7% през септември 2020 г. от 2,4% през предходния месец и малко под пазарните очаквания от 1,8%. На месечна база потребителските цени нараснаха с 0.2% през септември, най-ниската стойност от три месеца, след повишение от 0.4% през август. Безработицата в Китай е намаляла до 5,60% през август от 5,70% през юли 2020 г. **Предвид относителната сила на високочестотните индикатори в последно време и факта, че пандемията там остава предимно под контрол, ние преразгледахме ръста на китайския БВП до 2,0% през 2020 г. и 8,2% през 2021 г.**

Турция

Турската лира се търгуваше около 7,9 за щатски долар на 20.10.2020 г., отслабвайки от рекордно ниското ниво от 7,96 за предходната седмица на фона на очакванията централната банка да покачва лихвените проценти за втори пореден път тази седмица, докато политиките се опитват да подкрепят ценовата стабилност на фона на постепенно възстановяване на икономическата дейност. Наскоро лирата постигна рекордно ниско ниво спрямо долара, на фона на геополитически опасения, изчерпване на валутните резерви, инфлационен натиск и огромен дефицит по текущата сметка. Инвеститорите се опасават, че конфликтът между Азербайджан и Армения заради спорната планинска територия, наречена Нагорни Карабах, може да въвлече Турция в друг регионален конфликт, докато Гърция отправя ново искане за санкции на ЕС срещу Анкара, след като Турция заяви, че нейният кораб ще извърши сеизмично проучване в източното Средиземноморие. Икономиката на Турция се сви с -9,9% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., след ревизиран надолу растеж от 4,4% през предходния период и в сравнение с пазарните очаквания от спад от -11,8%. Това беше най-резкият спад от първото тримесечие на 2019 г., тъй като на коронавирусната пандемия засегна икономиката. Потреблението на домакинствата се е свило -8,6%, след 4,5% увеличение през първото тримесечие на годината; и държавните разходи се свиха с -0,8%, след като нараснаха с 3,2%. Освен това дългосрочните инвестиции спаднаха с -6,1%, след спад от -0,3% през предходния период. Износът спадна с -35,3% (срещу 0,3% през първото тримесечие), а вносът намаля с по-малко -6,3% (срещу 21,9% през първото тримесечие). На сезонно изгладена тримесечна база икономиката се сви с -11%, рекорден спад, след ревизиран надолу -0,1% спад през предходното тримесечие. Инфлацията в Турция възлезе на 11,75% на годишна база през септември 2020 г., на практика без промяна от предходните два месеца и в сравнение с пазарните очаквания за 12,13%, като лирата достигна рекордни нива на спад спрямо щатския долар. Равнището на безработица в Турция е спаднало до 13,4% през юли 2020 г. от 13,9% през съответния месец на предходната година. **Очакваме спад на БВП в Турция от -4% през 2020 г. и възстановяване от 5% през 2021 г.**

Политика на централните банки

ЕЦБ

Макроикономически прогнози на експертите на ЕЦБ за еврозоната, септември 2020 г.

От началото на 2020 г. насам пандемията от коронавирус (COVID-19) засегна драстично икономическата активност в еврозоната и в целия свят. След значителен спад през първото тримесечие реалният БВП на еврозоната намалю с 11,8% през второто тримесечие. Това все пак беше по-малко от очакваното в прогнозите на експертите на Евросистемата от юни 2020 г. Този невиджан преди срив на икономиката отразява неблагоприятното въздействие на строгите ограничителни мерки, въведени в повечето държави от еврозоната около средата на март. Впоследствие въздействието беше смекчено от постепенното разхлабване на тези мерки от май нататък, както и от промени в поведението вследствие на пандемията. Висококачествените показатели в реално време започнаха да се подобряват през май. Това свидетелства за силно, но непълно оттласкване от дъното на реалния БВП, който се очаква да нарасне с 8,4% през третото тримесечие. По-нататък базисната прогноза се основава на ключовото допускане за частичен успех в овладяването на вируса, с известно ново нарастване на броя на заразените през следващите тримесечия, налагащо запазване на ограничителни мерки, но в по-малка степен, отколкото при началната вълна, докато се появи медицинско решение около средата на 2021 г.. Очаква се тези ограничителни мерки заедно с повишената несигурност и влошените условия на пазара на труда да продължат да потискат предлагането и търсенето. Все пак значителната подкрепа от страна на паричната и фискалната политика и политиката по отношение на пазара на труда, които бяха засилени след публикуването на прогнозите на експертите на Евросистемата от юни 2020 г., би следвало да запази доходите и да ограничи икономическите вреди, които могат да последват след преодоляването на здравната криза. Допуска се също, че тези политики успешно ще затворят големите канали за умножаване на финансовите ефекти. При тези допускания се прогнозира реалният БВП в еврозоната да спадне с 8,0% през 2020 г., след което да се повиши отново с 5,0% през 2021 г. и с 3,2% през 2022 г. До края на прогнозния период нивото на реалния БВП ще бъде с 3.5% под очакваното в прогнозите на експертите на Евросистемата от декември 2019 г., преди COVID-19. Що се отнася до инфлацията, в краткосрочен план настъпилите срив в цените на петрола, повишаването на обменния курс на еврото и временното намаление на ставката на ДДС в Германия обуславят обща хармонизираната инфлация в еврозоната около нулата през следващите месеци. През 2021 г. базови ефекти в енергийния компонент и, в по-малка степен, очакваната отмяна на намалението на ставката на ДДС в Германия водят до механично по своя характер увеличение. Хармонизираната инфлация без компонентите енергоносители и храни се предвижда да намалява до края на тази година. Очаква се дезинфлационните ефекти да имат широко разпространение в секторите на услугите и стоките, тъй като търсенето ще остане слабо. Все пак се предвижда по-нататъшен възходящ натиск от страна на разходите, свързан с ограничения в предлагането, частично да компенсира тези ефекти. В средносрочен план се прогнозира инфлацията да нарасне – допускането е, че цените на петрола ще тръгнат нагоре, а търсенето ще се възстанови, въпреки отслабването на възходящия натиск от неблагоприятни ефекти от страна на предлагането, свързани с пандемията, и въпреки поскъпването на еврото. Като цяло хармонизираната инфлация се очаква да се увеличи от 0,3% през 2020 г. до 1,0% и 1,3% съответно през 2021 г. и 2022 г.

Централна банка на Англия

Резюме на паричната политика и протокол от заседанието на Комитета по паричната политика на 17 септември 2020 г.

Комитетът по парична политика на Банката на Англия (MPC) определя паричната политика, за да постигне целта за инфлация от 2% и по начин, който помага да се поддържа растеж и заетост. В този контекст предизвикателството му понастоящем е да отговори на икономическото и финансовото въздействие на пандемията Covid-19. На заседанието си, завършващо на 16 септември 2020 г., Комитетът по паричната политика гласува единодушно да поддържа основният лихвен процент на 0,1%. Комитетът гласува единодушно за Банката на Англия да продължи със съществуващите си програми за държавни облигации на Обединеното кралство и покупки на стерлингови корпоративни облигации с нефинансов инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, поддържайки целта за общия запас от тези покупки на 745 милиарда паунда. Перспективите за икономиката остават необичайно несигурни. Централните прогнози на Комитета по паричната политика в Доклада за паричната политика от август предполагат, че прякото въздействие на Covid-19 върху икономиката ще се разсее постепенно. Те също бяха обусловени от предположението за незабавно, подредено преминаване към всеобхватно споразумение за свободна търговия с Европейския съюз на 1 януари 2021 г. В зависимост от тези предположения, се очаква БВП на Обединеното кралство да продължи да се възстановява. Активността беше подкрепена и от значителни действия на фискалната и паричната политики. Независимо от това възстановяването на търсенето отне време, тъй като се очаква опасенията за здравето

Активността беше подкрепена и от значителни действия на фискалната и паричната политики. Независимо от това възстановяването на търсенето отне време, тъй като се очаква опасенията за здравето да го забавят. Прогнозира се, че равнището на безработица ще нарасне значително, съобразно съществената степен на свободен капацитет, преди постепенно да спадне. В зависимост от преобладаващата пазарна доходност, инфлацията се очаква да бъде около 2% след две години. Последните вътрешни икономически данни са малко по-силни от очакванията на Комитета по време на августовския доклад, въпреки че, предвид рисковете, не е ясно колко информативни са те за това как икономиката ще се развива по-нататък. Неотдавнашното увеличение на случаите на Covid-19 в някои части на света, включително Обединеното кралство, има потенциал да повлияе допълнително върху икономическата активност, макар и вероятно в по-малък мащаб от наблюдаваното по-рано през годината. Както и в августовския доклад, остава рискът от по-траен период на повишена безработица, отколкото в централната прогноза. Комитетът ще продължи да следи отблизо ситуацията и е готов да коригира паричната политика в съответствие с нейните задачи. Комитетът по паричната политика ще извършва преглед на кръга от действия, които могат да бъдат предприети за постигане на целите му. Комитетът не възнамерява да затегне паричната политика, докато няма ясни доказателства, че е постигнат значителен напредък в премахването на свободния капацитет и устойчивото постигане на целта за инфлация от 2%.

Федерален резерв

Федералният резерв издава изявление на Федералния комитет за открит пазар на 16 септември 2020 г.

Федералният резерв се ангажира да използва пълния набор от инструменти за подпомагане на американската икономика в това време на предизвикателства, като по този начин постига своите максимални цели за заетост и стабилност на цените. Комитетът се стреми да постигне максимална заетост и инфлация в размер на 2% в дългосрочен план. Тъй като инфлацията продължава да се движи постоянно под тази по-дългосрочна цел, Комитетът ще се стреми да постигне инфлация умерено над 2% за известно време, така че инфлацията да бъде средно 2% с течение на времето, а дългосрочните инфлационни очаквания да останат добре закрепени на 2%. Комитетът очаква да запази приспособима позиция на паричната политика, докато не се постигнат тези резултати. Комитетът реши да запази целевия диапазон за лихвения дял на федералните фондове на 0 до 0,25% и очаква да е целесъобразно да се запази този целеви диапазон, докато условията на пазара на труда достигнат нива, съответстващи на оценките на Комитета за максимална заетост и инфлация се повиши до 2% и е на път да превиши умерено 2% за известно време. В допълнение, през следващите месеци Федералният резерв ще увеличи притежанията си на ценни книжа и ценни книжа, обезпечени с ипотечни кредити, по-не със сегашните темпове, за да поддържа гладкото функциониране на пазара и да подпомогне насърчаването на финансовите условия за приспособяване, като по този начин подпомага притока на кредити към домакинствата и бизнеса. При оценката на подходящата позиция на паричната политика Комитетът ще продължи да наблюдава последиците от постъпващата информация за икономическите перспективи.

Японска централна банка

17 септември 2020 г. Изявление на Банката на Япония относно паричната политика.

На заседанието на паричната политика, проведено на 16.09.2020 г., Съветът по политика на Банката на Япония реши следното.

(1) Контрол на кривата на доходност. Банката на Япония реши с мнозинство с 8-1 гласа да определи следното ръководство за пазарните операции за периода до следващото заседание.

Краткосрочният лихвен процент: Банката на Япония ще прилага отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдото по лихвите по текущите сметки, държани от финансовите институции в Банката.

Дългосрочният лихвен процент:

Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горната граница, така че доходността на 10-годишните японски държавни облигации да остане около нула 0%. Докато прави това, доходността могат да се движи нагоре и надолу до известна степен, главно в зависимост от развитието на икономическата активност и цените.

(2) Насоки за покупка на активи

По отношение на покупките на активи, различни от покупките на държавни облигации от Япония, Банката на Япония реши с единодушие да определи следните насоки.

а) За момента Банката на Япония активно ще купува борсово търгувани фондове (ETFs) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че техните неизплатени суми ще нарастват на годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени съответно.

б) Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа непогасените суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Освен това до края на март 2021 г. тя ще извършва допълнителни покупки с горната граница на непогасените суми от 7,5 трилиона йени за всеки актив.

Китайска централна банка

Китайската централна банка не е склонна да освободи неограничена ликвидност във финансовата система. Китай няма да последва западните икономики, като предприеме широкомащабно разхлабване на паричната емисия, а вместо това ще се стреми към стабилност на потребителските цени и валутния курс, за да помогне на икономиката да се възстанови, заяви управителят на централната банка. „Прилагането на нормална парична политика, т.е. положителен лихвен процент и нарастваща крива на доходност, е добра за да се стимулират пазарните субекти и да се насърчи устойчивото развитие на икономиката и обществото. Също така ще бъде добре да подобрим конкурентоспособността на активите в юани и това ще ни помогне да използваме както вътрешния, така и външния пазар“, пише управителят И Ган в статия, публикувана от списание China Finance на 10.10.2020 „Трябва да поддържаме разумна ликвидност, парично предлагане и съвкупно финансиране, но в същото време трябва да кажем, не „на потока пари. Вместо това трябва да се насочим към растеж близо до потенциалната производителност и да избягваме икономическите колебания“, според И Ган. Референтният едногодишен лихвен процент по депозитите в Китай се запази непроменен на ниво от 1,5%, докато референтният едногодишен лихвен процент по кредити (LPR) досега е спаднал само с 0,3% и е стабилен за пети пореден месец на ниво от 3,85%. И Ган предупреждава, че стимулите, предприети от големите развити икономики, ще имат намаляващи ефекти и ще бъде трудно да се откажат от тях. „В дългосрочен план това ще надуе дълговете и балоните на активите, ще изкриви икономическата структура, ще повлияе на разпределението на доходите и ще увеличи системния финансов риск“, според И Ган. Централната банка сега се надява да запази потребителските цени и валутния курс на юана стабилни, като Китай се очаква да отчете положителен ръст за годината. Поскъпващият юан, въпреки липсата на пълна конвертируемост, може да привлече притока на капитал в активи в юани, а Пекин предприема мерки за насърчаване на подобни притоци на портфейлни инвестиции. Тези солидни резултати вече повишиха пазарния ентузиазъм за юана, което накара капитала да се влее на вътрешните пазари и стойността на юана да нарасне с около 4% в сравнение с щатския долар през първите девет месеца на годината. „Успешната икономика трябва да поддържа своята валута стабилна. Това включва не само стабилни вътрешни потребителски цени, но и основна стабилност на валутния курс“, каза Ган. Управителят каза, че централната банка е изоставила до голяма степен намесата на валутния пазар и ще настоява за пазарно-ориентиран механизъм на валутния курс. „Пазарната ориентация и гъвкавостта на валутния курс на юана се подобриха значително. Пазарните очаквания са стабилни, докато валутният пазар функционира нормално“, добави той.

Турска централна банка

24 септември 2020 г. Прессъобщение на Централната банка на Турция относно лихвените проценти.

Комитетът по паричната политика (Комитетът) реши да увеличи лихвения процент (лихвен процент по едноседмичен репо търг) от 8,25% на 10,25%. Икономическата активност се възстановява значително през третото тримесечие поради постепените стъпки към нормализиране и силния кредитен импулс. Последните парични и фискални мерки, които имат за цел да ограничат негативните ефекти от пандемията върху турската икономика, допринесоха за финансовата стабилност и икономическото възстановяване, като подкрепиха потенциалното производство на икономиката. Тенденцията на нормализиране наскоро при търговските кредити започна и при потребителските заеми. Неотдавнашният подем в вноса, който е резултат от отложено търсене, както и свързаната с пандемията ликвидност и кредитни политики, се очаква да се забави с постепенното прекратяване на тези политически мерки. Въпреки че приходите от туризъм намаляха поради пандемията, облекчаването на ограниченията за пътуване започна да допринася за частично подобрене. Възстановяването на износа на стоки, относително ниските нива на цените на суровините и нивото на реалния обменен курс ще подпомогнат баланса на текущата сметка в следващите периоди. Очакваше се свързаните с пандемията инфлационни фактори постепенно да изчезнат по време на процеса на нормализиране, а дезинфлационните ефекти, предизвикани от търсенето, да станат по-разпространени. И все пак в резултат на бързото икономическо възстановяване със силен кредитен импулс и развитието на финансовите пазари инфлацията тръгна по-високо от предвиденото. Комитетът оцени, че стъпките за затягане, предприети от август, трябва да бъдат засилени, за да се ограничат инфлационните очаквания и рисковете за инфлационната перспектива. Съответно Комитетът реши да увеличи лихвения процент с 200 базисни точки, за да възстанови процеса на дезинфлация и да подкрепи ценовата стабилност. Комитетът оценява, че поддържането на устойчив процес на дезинфлация е ключов фактор за постигане на по-нисък държавен риск, по-ниски дългосрочни лихвени проценти и по-силно икономическо възстановяване. Поддържането на процеса на дезинфлация в съответствие с целевия път изисква продължаване на предпазлива парична позиция. В това отношение паричната позиция ще бъде определена чрез отчитане на показателите на основната инфлационна тенденция, за да се осигури продължаване на процеса на дезинфлация. Централната банка ще продължи да използва всички налични инструменти в преследване на цените за ценова стабилност и финансова стабилност.

Международни цени на стоки

Петрол

Цената на Brent намалява с 0,01 долара за барел или 0,02% до 42,920 долара за барел в понеделник, 19 октомври. За седмицата увеличението е 2,88%. Цената на суровия петрол нараства с 0.07 долара за барел или с 0.17% до 40.940 долара за барел в понеделник, 19 октомври. За седмицата увеличението е 3.83%. Фючърсите на суров сорт Brent паднаха над 0,02%, за да се търгуват около 42,9 USD / BBL на 19.10.2020 г., на фона на постоянни опасения относно възстановяването на търсенето на гориво, тъй като броят на коронавирусните инфекции продължава да нараства в световен мащаб и накара някои страни да наложат нови ограничения, включително Италия, Великобритания и Германия. Суровият петрол WTI нарасна с над 0,17%, за да се търгува около 40,9 USD / BBL на 19.10.2020. Поставянето на дъно под цените беше надежда за по-нататъшен стимул в САЩ, тъй като председателят на камарата Нанси Пелоси определи краен срок във вторник за Белия дом да се споразумее за фискален пакет. Сега инвеститорите наблюдават внимателно заседанието на съвместния министерски комитет за наблюдение на групата на ОПЕК + по-късно през деня. Той може да реши дали ще забави плановете да намали сегашните си съкращения на доставките от 7,7 милиона барела на ден с 2 милиона барела на ден, започвайки през януари 2021 година.

Цени на селскостопански стоки

В началото на октомври развитието на цените на международните борсови пазари беше динамично и доста противоречиво. След стремителното повишение в края на септември, дължащо се на продължаващия дефицит на влага в ЕС и Черноморския регион, житните котировки се коригираха надолу, депресирани от намаляващото търсене и забавянето на световната икономика. Въпреки непроменената прогноза на Международния съвет по зърно за добива на пшеница, отново сме свидетели на динамичен обрат на цените на зърнените култури, като преобладаващите нагласи са за продължаване на възходящия тренд. Пшеницата в САЩ за поредна седмица се вдигна с 12.00 долара до 277.00 долара/тон, тази във Франция добави 4.00 евро до 207.00 евро/тон. Цените и в Украйна и в Русия, продължават устрема нагоре с плюс 4.00 и 5.00 долара до 247.00 и 248.00 долара/тон. При царевичката данните за ниско равнище на наличностите в САЩ вдигат цените нагоре с нови 5.00 долара в Чикаго до 215.00 долара/тон, и 4.00 долара в Украйна до 212.00 долара/тон. Ечемикът в Украйна остана на старата цена от 205.00 долара/тон, а във Франция промяната е също възходяща с плюс 8.00 евро до 192.00 евро/тон. При рапицата в Европейския съюз / Euronex/ след застои и стръмно увеличение, сега цената се коригира надолу с минус 1.50 евро до 389.00 евро/тон. Въпреки силния спекулативен шум от месец септември относно слънчогледовия комплекс, довел до рекордните цени на украинското сурово олио, цената се срина в края на септември. От началото на октомври нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам отново прави опити за възстановяване на високата цена и сега добави 5.00 долара до 990.00 долара/тон, а рафинираната захар е с по-скромен плюс от 2.40 долара до 388.20 долара/тон на борсата в Лондон.

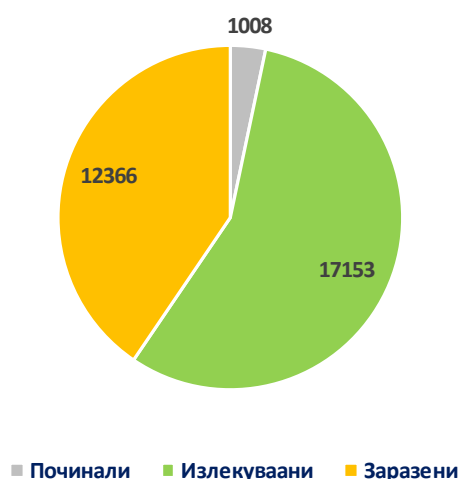
В подкръг „Зърно“ на Софийска стокова борса АД при някои от офертите се забелязва леко повишение. Хлебна пшеница се търси на 320.00 лева/тон, предлагането е на 350.00 лева/тон. Фуражната се търси на 310.00 лева/тон, продавачите котират 330.00 лева/тон. Царевичката остана 290.00-300.00 и 310.00 лева/тон съответно за купува и продава. При маслодайния слънчоглед и търсенето от място цените са 740.00-760.00 лева/тон, продавачите котират на 800.00 лева/тон. Всички цени са без ДДС.

БЪЛГАРИЯ: АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

ЗДРАВЕ

Към 20 октомври 2020г. направените PCR тестове в България са 613396. Броят на потвърдените случаи е 30527 (в.ч. 12366 активни случая). Броят на хоспитализираните граждани е 1562 (в.ч. 88 души в интензивни отделения. Общият брой на излекуваните граждани е 17153. Общият брой на починалите е 1008 души. В тези условия, продължителността на карантината, въвеждането на допълнителни протиепидемични мерки, които да нямат рестриктивен характер, засилването на държавния здравен контрол чрез учестени проверки, критерии за дехоспитализация на пациенти с доказан COVID-19, обезпеченост с легла и медицински специалисти бяха въведени до второ нареждане. Специалистите от всички структури са изразили притесненията си от повишаването на заболяемостта, и са настояли за по-строг контрол на ситуацията и въвеждане на маски на открито. В доклад на главния държавен здравен инспектор също се отправя предложение за въвеждане на маски или друго средство, покриващо носа и устата, на открито. Очакванията са вследствие на засиления контрол и при условие, че всички ние спазваме мерките, заболяемостта от COVID-19 да намалее с до 30%.. Членовете на експертните съвети и здравният министър са подкрепили решение за намаляване на карантината на контактни лица от 14 на 10 дни.

България: Епидемия COVID-19 към 20 октомври 2020, брой засегнати

ВЪНШЕН СЕКТОР

Платежен баланс

По данни на БНБ текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 277,9 млн. евро при излишък от 855,1 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1840,7 млн. евро (3,2% от БВП) при излишък от 2348,5 млн. евро (3,9% от БВП) за януари – август 2019 г. За август 2020 г. салдото по текущата сметка е положително и възлиза на 193,5 млн. евро при положително салдо в размер на 803,7 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 1164.1 млн. евро (2,1% от БВП) при положителна от 1731,7 млн. евро (2,9% от БВП) за януари – август 2019 г. Търговското салдо за август 2020 г. е отрицателно в размер на 139,9 млн. евро при дефицит от 81 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 735,1 млн. евро (1,3% от БВП) при дефицит от 1797,9 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2019 г. Износът на стоки е 2107,3 млн. евро за август 2020 г., като намалява с 302 млн. евро (12,5%) в сравнение с този за август 2019 г. (2409,2 млн. евро). За януари – август 2020 г. износът е 17 540,5 млн. евро (30,9% от БВП), като намалява с 1606,3 млн. евро (8,4%) в сравнение с този за същия период на 2019 г. (19 146,8 млн. евро, 31,6% от БВП). Износът за януари – август 2019 г. нараства на годишна база с 6%. Вносът на стоки за август 2020 г. е 2247,1 млн. евро, като намалява с 243,1 млн. евро (9,8%) спрямо август 2019 г. (2490,2 млн. евро). За януари – август 2020 г. вносът е 18 275,6 млн. евро (32,2% от БВП), като намалява с 2669,1 млн евро (12,7%) спрямо същия период на 2019 г. (20 944,7

млн. евро, 34,5% от БВП). Вносът за януари – август 2019 г. нараства на годишна база с 5,7%. Салдото по услугите е положително в размер на 261,4 млн. евро при положително салдо от 976,9 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. салдото е положително в размер на 1933,6 млн. евро (3,4% от БВП) при положително салдо от 3542,8 млн. евро (5,8% от БВП) за януари – август 2019 г. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) е отрицателно в размер на 1,8 млн. евро при отрицателно салдо от 188,2 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 745,5 млн. евро (1,3% от БВП) при отрицателно салдо от 1330,6 млн. евро (2,2% от БВП) за януари – август 2019 г. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 73,7 млн. евро при положително салдо от 96 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. салдото е положително в размер на 711 млн. евро (1,3% от БВП) при положително салдо от 1317,3 млн. евро (2,2% от БВП) за същия период на 2019 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 84,4 млн. евро при положителна стойност от 51,5 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. капиталовата сметка е положителна – 676,6 млн. евро (1,2% от БВП), при положителна стойност от 616,8 млн. евро (1% от БВП) за януари – август 2019 г. Финансовата сметка за август 2020 г. е положителна в размер на 633,6 млн. евро при положителна стойност от 719 млн. евро за август 2019 г. За януари – август 2020 г. финансовата сметка е положителна – 3205,6 млн. евро (5,6% от БВП), при положителна стойност от 1962,6 млн. евро (3,2% от БВП) за същия период на 2019 г. **Съотношението на текущата сметка към БВП в България се очаква да достигне 1% през 2020 г. В дългосрочен план се очаква текущата сметка на България към БВП да се движи около 3% през 2021 г. и 0,6% през 2022 г.**

Преки чуждестранни инвестиции

По предварителни данни на БНБ нетният поток на преките инвестиции в страната за януари – август 2020 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, е положителен в размер на 365,9 млн. евро (0,6% от БВП), като намалява с 637,1 млн. евро (63,5%) спрямо този за януари – август 2019 г. (положителен поток от 1003 млн. евро, 1,7% от БВП). През август 2020 г. потокът е отрицателен и възлиза на 29,7 млн. евро, при положителен поток от 90,4 млн. евро за август 2019 г. Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) е отрицателен и възлиза на 894,7 млн. евро за януари – август 2020 г. Той е по-нисък с 461,4 млн. евро от този за януари – август 2019 г., който е отрицателен в размер на 433,2 млн. евро. Нетният поток от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти е положителен в размер на 0,01 млн. евро, при положителен нетен поток от 2,6 млн. евро за януари – август 2019 г. По предварителни данни, статия Реинвестиране на печалба (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) е положителна и възлиза на 331,7 млн. евро, при положителна стойност от 346,1 млн. евро за януари – август 2019 г. Нетният поток по подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е положителен и възлиза на 928,9 млн. евро, при положителна стойност от 1090,2 млн. евро за януари – август 2019 г. Най-големите нетни потоци по преки инвестиции в страната за януари – август 2020 г. са от Нидерландия (407,2 млн. евро), Русия (119,6 млн. евро) и Унгария (107,2 млн. евро). Съгласно предварителните данни, размерът на преките инвестиции в страната към второ тримесечие на 2020 г. е 46 732 млн. евро, при 46 345,7 млн. евро в края на 2019 г. Подстатия Дялов капитал и реинвестиране на печалба е в размер на 36 803,6 млн. евро, като нараства с 366,8 млн. евро спрямо декември 2019 г. (36 436,8 млн. евро). Подстатия Дългови инструменти е в размер на 9928,4 млн. евро и нараства с 19,5 млн. евро спрямо декември 2019 г. (9908,9 млн. евро).

РЕАЛЕН СЕКТОР

Прогноза за брутен вътрешен продукт

Настоящата икономическа криза има множество негативни ефекти върху българската икономика. Те са причинени не само от самия вирус COVID-19, ено и от реакцията спрямо него. Пречките пред вътрешната и външната търговия, транспорта, туризма и инвестициите, с които са свързани тези мерки, сериозно затрудняват цялостната икономическа активност и водят до загуба на работни места, доходи, закриване на бизнеси и реструктуриране на дейности и отрасли. Освен това е налице увеличаване на несигурността, което влияе негативно върху възможността за прогнозиране на развитието дори в краткосрочен период. Възстановяването зависи не само от икономически фактори, а и от способността за управление на рисковете за здравето и живота на хората. В такава среда спадовете на отделните икономики са логични, като в най-големите сред тях единствено в Китай (според официалните данни) се регистрира растеж. Българската икономика се интегрира все по-тясно с Европейския съюз, който е един от най-силно засегнатите региони. Като част от международните вериги за доставки, промишлеността, транспортът, аутсорсингът поеха първоначалния удар от кризата, но тя постепенно се разпространява и в останалите отрасли. Очакванията, че най-силното проявление вече е отминало през второто тримесечие на годината, изглеждат оптимистични. Вече се наблюдава т. нар. втора вълна на зараза в ЕС (и в България), която ще предизвика ответна реакция с негативно въздействие. Въпреки това обаче множество институции, които анализират тези процеси, напоследък започнаха да прогнозируют по-малък спад през текущата година и частично или пълно възстановяване през следващата. Българската народна банка ревизира значително прогнозния спад на брутният вътрешен продукт за 2020 г. от 8,5% на 5,5% в реално изражение. Прогнозата на Международния валутен фонд е свиване с 4%, а на агенцията за кредитен рейтинг Moody's - с 3,5%. Те вече се доближават до официалната прогноза на Министерството на финансите, заложен в актуализацията на бюджета, за спад от 3%. Предвид очакваната регулярна ревизия на данните за БВП за 2019 г. от Националния статистически институт е възможно и други институции да коригират прогнозите си. Този оптимизъм за икономиката обаче изглежда прибързан предвид данните, които са различни до момента.

България: Есенна прогноза на МФ 2020г.	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Международна среда						
Световна икономика (реален растеж на БВП,%)	3.6	2.9	-4.7	5.1	3.4	3.4
Европейска икономика - ЕС (%)	2.1	1.5	-8.3	5.8	2.6	2.5
Валутен курс (USD/EUR)	1.18	1.12	1.14	1.18	1.18	1.18
Цена на петрол Brent (USD/barel)	71.1	64	36.5	43.8	46.4	49.1
Цена на неенергийни суровини (USD, %)	1.7	-4.2	-5.1	2.5	2.1	2.1
3-месечен EURIBOR	-0.3	-0.4	-0.4	-0.5	-0.5	-0.5
Брутен вътрешен продукт						
БВП (млн. лева)	109 743	119 772	119 089	124 540	130 876	137 701
БВП (реален растеж, %)	3.1	3.7	-3	2.5	3	3.2
Потребление	4.6	4.7	1	2.5	2.3	2.9
Брутообразуване на основен капитал	5.4	4.5	-10.5	-5.4	3	8.8
Износ на стоки и услуги	1.7	3.9	-10.2	7.2	7.1	5.3
Внос на стоки и услуги	5.7	5.2	-10.4	5	6.4	6.7
Пазар на труда цени						
Заетост (CHC,%)	-0.1	0.3	-2.6	0.9	1.5	0.4
Коефициент на безработица (PHC,%)	5.2	4.2	5.6	5.2	4.6	4.6
Компенсация на един нает (%)	9.7	6.9	5	5.9	6.5	6.9
Дефлатор на БВП (%)	4	5.3	2.5	2	2	2
Средногодишна инфлация ХИПЦ, %)	2.6	2.5	1.4	2.1	2.6	2.5
Платежен баланс						
Текуща сметка (% от БВП)	1	3	3.1	3.9	4.2	3.4
Търговски баланс (% от БВП)	-4.8	-4.7	-1.7	-1.2	-1.3	-2.1
Преки чуждестранни инвестиции (% от БВП)	2.7	2.4	2.9	2.9	2.9	2.9
Паричен сектор						
МЗ (%)	8.8	9.9	8	8.1	7.9	8.1
Вземания на фирми (%)	7.7	9.9	0.6	1.9	3.8	4.6
ВЕземания на домакинствата (%)	11.2	9.5	5	5.6	6.7	6.9
Източник: МФ						

Бизнес климат

През септември 2020 г. общият показател на бизнес климата се повишава с 0,8 пункта спрямо август до 9,3 индексни пункта в резултат на подобрените мнения на стопанските ръководители в търговията на дребно.

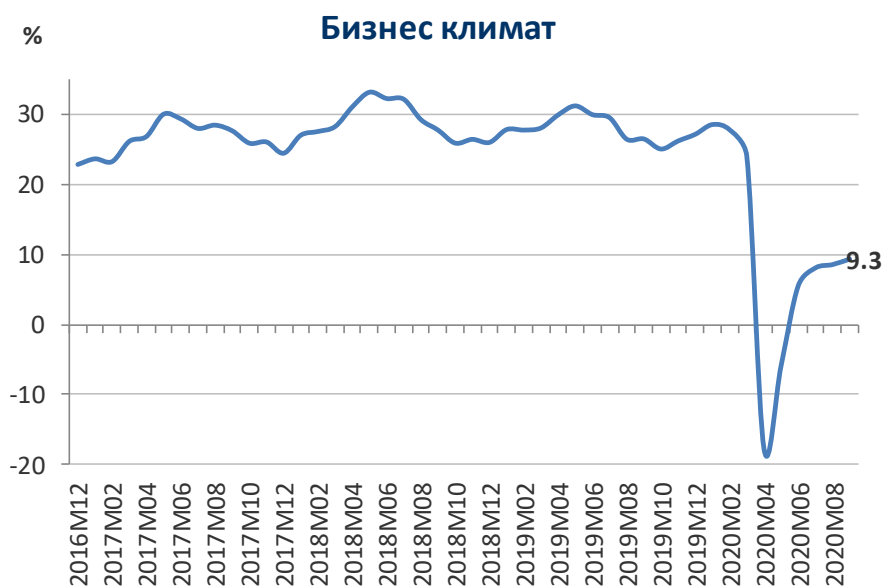
Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ запазва приблизително нивото си от предходния месец. Промислените предприемачи оценяват настоящата производствена активност като благоприятна, като и прогнозите им за дейността през следващите три месеца се подобряват. Несигурната икономическа среда остава основната пречка за развитието на бизнеса. На второ и трето място са недостатъчното търсене от страната и недостатъчното търсене от чужбина. Относно продажните цени в промишлеността очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Строителство. През септември съставният показател „бизнес климат в строителството“ се понижава с 1.0 пункт в резултат на по-неблагоприятните оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. По тяхно мнение има намаление на получените нови поръчки през последния месец, което е съпроводено и с влошени очаквания за строителната активност през следващите три месеца. Най-сериозните затруднения за дейността продължават да са несигурната икономическа среда, недостигът на работна сила и конкуренцията в бранша, въпреки че през последния месец се отчита намаление на отрицателното им влияние. По отношение на продажните цени в строителството по-голяма част от мениджърите очакват те да запазят своето равнище през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ нараства с 4.2 пункта, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Очакванията им за обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца. Несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене остават основните проблеми за развитието на бизнеса, като анкетата регистрира нарастване на негативното въздействие на първите два фактора. Относно продажните цени търговците предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

Услуги. През септември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ остава на равнището си от август. Оценките и очакванията на мениджърите относно настоящото и очаквано търсене на услуги се изместват към поумерените мнения. Основният фактор, ограничаващ дейността, продължава да бъде несигурната икономическа среда, следвана от недостатъчното търсене и конкуренцията в бранша. По отношение на продажните цени в сектора на услугите очакванията на мениджърите са те да запазят своето равнище през следващите три месеца.

Ние прогнозираме, че показателят за бизнес доверието в България ще бъде 21,00 през 2021 г. и 23,00 индексни пункта през 2022 г.

Промислено производство

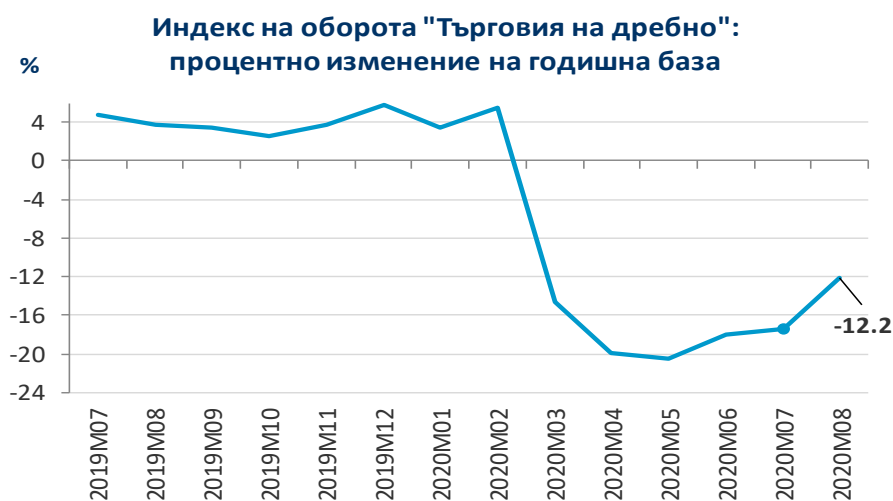
По предварителни данни през август 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство се увеличава с 0.7% в сравнение с юли 2020 година. През август 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 5.7% спрямо съответния месец на 2019 година. Това се дължи на преработващата промишленост и на производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ, където спадовете са съответно с 8,1% и 8,3% на годишна база. В тези отрасли нарастване на производството се регистрира при дейностите за текстил и изделия от текстил, лекарства, основни метали и резервни части за автомобили. Положителни новини има от добивната промишленост, където производството през посочения период се увеличава с 2,7%, движено от добива на метални руди (растеж от 14,9%). При всички останали промишлени дейности е налице спад. Силно негативно са засегнати машиностроенето, автомобилостроенето, производството на тютюневи изделия, на обувки, печатарството и добивът на въглища, където спадовете превишават 15% на годишна база.

Промисленото производство в България се очаква да спадне с - 6% на годишна база до края на 2020г. Според нашата прогноза индустриалното производство в България ще нарасне с 5,4% през 2021 г. и 3,2% през 2022 г.

Търговия на дребно

По предварителни сезонно изгладени данни през август 2020 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 2,6% спрямо предходния месец. През август 2020 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, намалява с 12,2% в сравнение със същия месец на предходната година. Най-силно са засегнати търговията на дребно с горива и масла (-30,8%), с облекла и текстил (-30,5%), с компютърна и комуникационна техника (-17,5%), с нехранителни стоки (-15,3%). Спад се реализира при всички категории с изключение на търговията чрез поръчки по пощата, по телефона или през интернет, където оборотът нараства с 18,8%. Това е резултат от временното затваряне на някои магазини, както и от предпочитанията на потребителите към стоки от първа необходимост, както и спазването на социална дистанция с цел предпазване от вируса. Наличието на макар и спадаща инфлация означава, че тези спадове са дори по-големи в реално изражение.

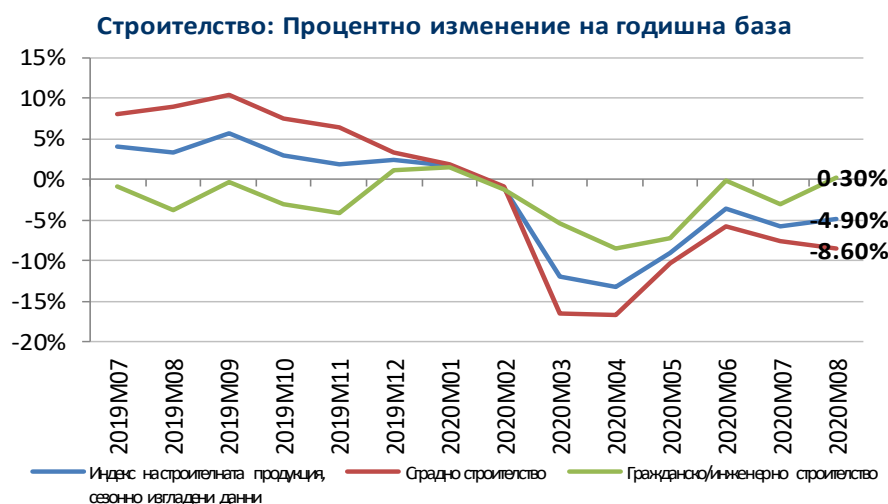
Продажбите на дребно на годишна база в България се очаква да спаднат с -5,5% в края на 2020 г. Нашата прогноза е, че продажбите на дребно в България ще нараснат с 4,5% през 2021 г. и с 6% през 2022 г.

Строителство

По предварителни данни през август 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 1.0% под равнището от предходния месец. През август 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 г. календарно изгладеният индекс на строителната продукция намалява с 4.9%. През първите 8 месеца на 2020 г. се регистрира спад на строителната продукция с 6,7% на годишна база. Посериозен принос за това има сградното строителство (-8,9%), докато инженерното се свива с 3,5%. Месеците на най-силен относителен спад - април и май, сезонно не са особено силни за сектора, по-значими по принцип са следващите. Докато през юни се реализира по-голям обем продукция спрямо година по-рано, то през юли и август отново са налице спадове.

Очаква се строителната продукция в България да спадне с -2,0% на годишна база през 2020 г. Нашата прогноза е строителната продукция в България да нарасне с 5,5% през 2021 г. и с 5% през 2022 г.

Туризм

През август 2020 г. по време на продължаващата епидемична обстановка в страната приходите от нощувки през август 2020 г. достигат 198.7 млн. лв., или с 47.4% по-малко в сравнение с август 2019 година. Данните за туризма също не предизвикват основания за оптимизъм. Според НСИ през първите 8 месеца на годината приходите от нощувки достигат 490,8 млн. лв. при 1208,2 млн. лв. през аналогичния период на 2019 г. (спад от 59,4%). Въпреки че през традиционно най-силните месеци от сезона - юли и август, относителният спад на годишна база се сви, той е съответно 64,6% и 47,4%. Така резултатите са значително под очакваните преди кризата. Множество хотели изобщо не отвориха или приключиха сезона преждевременно, за да спестят разходи. Големи пазари като Великобритания, Германия, Русия силно се свиха. По-големият интерес от българските туристи не е достатъчен, за да компенсира спада на чуждестранни туристи. Приходите от нощувки на чужденци за разглеждания период се понижават със 71,9%, докато тези на българи - с 22,2%. Така дялът в общите приходи от нощувки от българи почти се удвоява - от 25,2% през 2019 г. до 48,2% през 2020 г., докато при чужденците от 74,8% през 2019 г. се понижава до 51,8% през 2020 г.

Инфлация

Индексът на потребителските цени за септември 2020 г. спрямо август 2020 г. е 99,4%, т.е. месечната инфлация е минус 0,6%. Инфлацията от началото на годината (септември 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 1,1%, а годишната инфлация за септември 2020 г. спрямо септември 2019 г. е 0,9%. Средногодишната инфлация за периода октомври 2019 - септември 2020 г. спрямо периода октомври 2018 - септември 2019 г. е 2,3%. През септември годишната инфлация пада до най-ниската си стойност от декември 2016 г. Причината за слабия ръст спрямо миналата година е позната от предходни месеци - драстичният спад на цените на петрола на международните пазари тегли надолу и цените на енергийните продукти в България. Сега природният газ е с близо 22% под цената си през септември 2019 г., парното е с 16,2% под миналогодишната си стойност, а горивата за автомобили - със 17,1%. На месечна база обаче понижението вече значително се забавя. Така например горивата намаляват с едва 0,2% спрямо август, парното остава без промяна, а природният газ поскъпва със средно 5,2%. От друга страна положителен стимул за общото ниво на потребителските цени идва от цените на някои храни като плодовете, които все още са с 10% над нивата през 2019 г. На месечна база обаче посоката е надолу от три месеца - през септември понижението спрямо август е с 1.7%. Според есенната макроикономическа прогноза на БНБ инфлацията ще продължи да намалява до края на годината. Централната банка използва европейският Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), който през септември отчита ръст от 0.6% на годишна база. Прогнозата залага на допълнително понижение до 0.3% до края на 2020 г. заради спад на цените в услугите от забавяне на частното потребление. **Нашата прогноза за инфлацията в България е за 0,5% в края на 2020 г. Ние очакваме, че инфлацията в България да се покачи до 2,2% през 2021 г. и 2% през 2022 г.**

ПАЗАР НА ТРУДА

Безработица

В края на месец септември регистрираните безработни в бюрата по труда според административната статистика на Агенцията по заетостта са 236 058, като спрямо август намалението е с 9 716 лица. В същото време увеличението спрямо септември 2019 г. е с 63 277 лица. Равнището на регистрирана безработица в страната през септември е 7.2%. Агенцията по заетостта отчита спад от 0.3 процентни пункта в сравнение с предходния месец август и ръст с 1.9 пункта спрямо година по-рано. За ползване на посредничеството и услугите на бюрата по труда през месеца са се регистрирали нови 28 832 безработни лица. Освен тях, други 1 049 души от групите на търсещите работа заети, учащи, и пенсионери, също са се регистрирали в Агенцията по заетостта. През месеца работа на субсидирани работни места са започнали 3 310 безработни лица от рисковите групи – 1 008 по програми и мерки за заетост и 2 302 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Схемата „Заетост за теб” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, която стартира през месец юли като антикризисна мярка, е осигурила заетост на 1736 лица, като само през септември са сключени трудови договори с 662 безработни. Антикризисните мерки за краткосрочна подкрепа за заетостта, популярни като 60/40 или ПМС 151/2020 г. и 80/20 или „Краткосрочна подкрепа за заетост в отговор на пандемията от COVID-19” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, осигуриха запазването на 54 018 работни места в 2 286 фирми през септември. За третото тримесечие на 2020 г. в резултат на прилагането на двете антикризисни мерки бе запазена заетостта на общо 182 581 работници и служители в 7 432 фирми. Най-търсените професии през месеца са: преподаватели; машинни оператори на стационарни машини и съоръжения; работници в добивната и преработващата промишленост, строителство и транспорт; персонал по обслужване на клиенти; квалифицирани работници по производство на храни, облекло, дървени изделия; персонал, зает в сферата на персоналните услуги (бармани, сервитьори, готвачи, камериери и др.); монтажници; стопански и административни специалисти; продавачи; работници по събиране на отпадъци и сродни на тях и др.

Очаква се равнището на регистрираната безработица в България да бъде 9,0% през 2020 г. Очакваме нивото на безработица в България да бъде 8% през 2021 г. и 7% през 2022 г.

Равнище на безработица за септември 2020 г.:
Агенция по заетостта

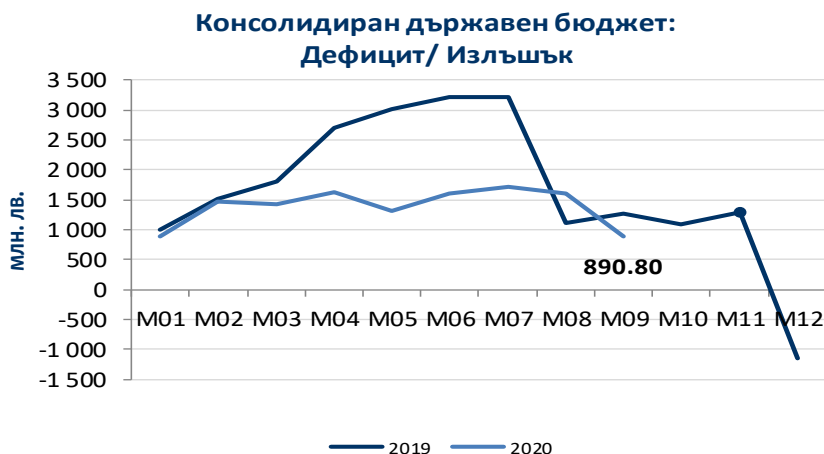

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

Бюджетното салдо по КФП на касова основа към 31 август 2020 г. е положително в размер на 1 616,0 млн. лв. и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 1 076,1 млн. лв. и по европейските средства в размер на 539,9 млн. лева. Размерът на фискалния резерв към 31.08.2020 г. е 9,47 млрд. лв., в т.ч. 9,39 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,08 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други. На база на предварителни данни и оценки салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към септември 2020 г. се очаква да бъде положително в размер на 890,8 млн. лв. (0,8% от прогнозния БВП). През месеца са изплатени по-високи инвестиционни разходи, свързани с инфраструктурни проекти, плащания по мярка 60/40 и други. Приходите, помощите и даренията по КФП към септември 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 32 398,8 млн. лв. (73,0 % от актуализирания годишен разчет). Съпоставени със същия период на 2019 г., данъчните и неданъчните приходи по консолидираната фискална програма към септември 2020 г. се свиват със 763,1 млн. лв., докато постъпленията от помощи нарастват с 362,9 млн. лева. През последните месеци се наблюдава плавно подобрене при основните данъци, с което постепенно се компенсира натрупаното забавяне през първите месеци след избухването на пандемията. Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към септември 2020 г. са в размер на 31 508,0 млн. лв., което е 65,8 % от актуализирания годишен разчет. За сравнение разходите по КФП към септември 2019 г. бяха в размер на 31 534,8 млн. лева. При съпоставката на разходите със същия период на предходната година следва да се има предвид ефекта в 2019 г. от извършените разходи по реализирането на проекта за придобиване на нов тип боен самолет за българските ВВС, които са с еднократен характер.

Очаква се салдото по държавния бюджет в България да достигне -3,0% от БВП до края на 2020 г. В дългосрочен план се очаква държавният бюджет на България да се движи около -1,0% от БВП през 2021 г. и 0% през 2022 г.

Дълг на подсектор „Централно управление“

Дългът на подсектор „Централно управление“ към края на август 2020 г. възлиза на 24 295,9 млн. лева. Вътрешните задължения са 5 986,5 млн. лева, а външните 18 309,4 млн. лева.

В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ БВП възлиза на 20,7 %, като делът на вътрешния дълг е 5,1 %, а на външния дълг – 15,6 %. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на периода вътрешните задължения заемат дял от 24,6 %, а външните – от 75,4 %. Гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ към 31 август 2020 г. е в размер на 177,5 млн. лева. Вътрешните гаранции са 72,9 млн. лева, а външните – 104,6 млн. лева. Съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“/БВП е в размер на 0,2%. Съгласно водения от Министерството на финансите, на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на август 2020 г. достига до 22 812,7 млн. лева или 19,4 % от БВП. Вътрешните задължения са в размер на 5 643,6 млн. лева, а външните – в размер на 17 169,1 млн. лева. Държавногарантираният дълг през август 2020 г. възлиза на 1 703,8 млн. лева, вътрешните гаранции са 72,9 млн. лева, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП 1,5%. **Очаква се държавният дълг към БВП в България да бъде 23% до края на 2020 г. Ние очакваме държавният дълг към БВП в България да бъде 24% през 2021 г., както и през 2022 г.**

Moody's повиши дългосрочния рейтинг на България в чуждестранна и местна валута на Baa1 със стабилна перспектива. Решението на Moody's за повишаването на рейтинга отразява подобряването на институционалния капацитет и ефективността при разработване на политики, с което страната навлиза в последния етап преди членството в еврозоната. Повишеният рейтинг отчита също и намаления риск по отношение на дълга в чуждестранна валута, значителните фискални резерви и очакванията, че благоприятната динамика на бюджетните показатели и дълга в периода след шок от пандемията ще подкрепят силната фискална позиция. Стабилната перспектива показва очакванията на рейтинговата агенция, че фискалните показатели ще останат устойчиви дори и при развитие на неблагоприятен сценарий, над медианата за страните с рейтинг Baa1. Също така стабилната перспектива отчита и баланса между подобряването на икономическата и институционална среда в България и наличието на ключови предизвикателства пред рейтинга, свързани предимно с отрицателното въздействие на демографските процеси в страната върху потенциалния растеж в средносрочен хоризонт, както и необходимостта от продължаване на реформите в борбата с корупцията, независимостта на съдебната система и върховенството на закона. Първият фактор за повишаването на рейтинга се основава на напредъка на България към присъединяване в еврозоната и свързаните с това укрепване на институционалния капацитет и ефективно разработване на политики. Анализаторите оценяват влизането на България във Валутния механизъм II (VM II) като една от последните решаващи стъпки преди членството в еврозоната. Отбелязват също, че одобрението за присъединяване към VM II, на фона на настъпилата пандемична криза, е резултат от изпълнената обширна програма от реформи. Успоредно с това, Moody's отчита и установеното тясно сътрудничество между ЕЦБ и БНБ в областта на банковия надзор и счита, че то ще допринесе допълнително за подобряване на регулаторната среда и ще насърчи приемането на най-добри практики. Вторият фактор за повишаването на рейтинга е свързан с укрепването на фискалния и кредитен профил на страната, въпреки отрицателното въздействие на пандемията от коронавирус. Анализаторите от Moody's акцентират, че в случая с България, силно надеждният валутен борд, който съществува от повече от две десетилетия, смекчава риска, произтичащ от високият дял на деноминираните в чуждестранна валута дълг на страната (през 2019 г. 80% от държавния дълг на България е деноминиран в евро). Кредитният профил на страната е подкрепен и от силната фискална позиция на правителството. След четири години на нарастващи структурни бюджетни излишъци, съотношението дълг/БВП е достигнало до 20,4 % през 2019 г., което е второто най-ниско ниво в Европейския съюз след Естония. Отчетено е и подобрението по отношение на по-благоприятните възможности за финансиране, като отношението между плащанията по лихви и бюджетните приходи се е понижило до 1,5 % през 2019 г. спрямо 2,5 % през 2016 г. Moody's очакват също и фискалният резерв да остане стабилен на около 10 % от БВП. Според Агенцията пандемията ще се отрази негативно на публичните финанси на страната ни. Спадът на БВП е оценен на 3.5 % през 2020 г., последван от възстановяване от 2,7 % през 2021 г. Очакваният спад и необходимостта от подкрепа на икономическата активност за справяне с пандемията ще окажат натиск върху приходите и разходите на бюджета и ще доведат до дефицит от 3 % от БВП през 2020 г. и 1,6 % през 2021 г. Moody's очакват държавният дълг да се повиши до 23,9 % през 2020 г. и 24,2 % през 2021 г., след което постепенно да се понижи до 23.5 % през 2022 г. Агенцията посочва, че основните фактори, които биха могли да доведат до повишаване на перспективата и рейтинга на страната са свързани със значителни подобрения в качеството на работа на институциите и устойчивата конвергенция към висок жизнен и институционален стандарт, които ще подкрепят влизането на страната в еврозоната. Фактори, които биха могли да доведат до отрицателна перспектива и понижаване на рейтинга, са евентуално значително и трайно влошаване на силната фискална позиция на правителството и перспективите пред дългосрочния икономически растеж, както и отслабването на институционалната рамка.

БАНКОВ СЕКТОР

Към края на август 2020 г. печалбата на банковата система е 686 млн. лв., или с 43.4% (527 млн. лв.) по-малко от отчетената за осемте месеца на предходната година. Разходите за обезценка на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, към края на август 2020 г. са 491 млн. лв. и са нараснали със 103.3% спрямо отчетените за осемте месеца на 2019 г. 241 млн. лв.

Показател (BGN'000)	30.08. 2019	30.08. 2020	Годишно изменение (%)
Приход от лихви	2 043 852	1 970 378	-3.6
Разход от лихви	193 035	219 824	13.9
Нетен лихвен доход	1 850 817	1 750 554	-5.4
Обезценки	241 407	490 834	103.3
Приходи от дивиденди	159 679	182 376	14.2
Приходи от такси и комисиони	875 406	799 237	-8.7
Разходи за такси и комисиони	141 900	132 721	-6.5
Нетен доход от такси	733 506	666 516	-9.1
Административни разходи	1 096 627	1 085 039	-1.1
Разходи за персонала	590 121	597 063	1.2
Нетен оперативен приход	2 834 681	2 770 940	-2.2
Нетна печалба	1 212 251	685 540	-43.4

Източник: БНБ, Изчисления ОББ

През август 2020 г. активите на банковата система се увеличава с 0,9% на месечна база и със 7,2% на годишна база до 118.8 млрд. лв. в резултат от нарастването на депозитите и на собствения капитал. Увеличение е отчетено в паричните салда в централни банки, в другите депозити на виждане, в кредитния портфейл и в инвестициите в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия, а намаление – в дълговите ценни книжа. Брутният кредитен портфейл от клиенти на банковата система нараства с 0.3% на месечна база и със 9,1% на годишна база до 67,4 млрд. лева. Увеличават се кредитите за домакинства (с 0,8% на месечна база и със 17,7% на годишна база до 25,3 млрд. лева) и за сектор „държавно управление“ до 1,1 млрд. лева (или с 9,1% на месечна база и с 32,5% на годишна база). Намаляват кредитите за нефинансови предприятия с 0,1% на месечна база до 36,4 млрд. лева. Към края на август 2020 г. привлечените средства от клиенти са в размер на 95,7 млрд. лева и нарастват с 0,9% на месечна база и с 8,6% на годишна база. Нарастват депозитите на нефинансови предприятия до 29.5 млрд. лева (с 2,9% на месечна база и с 11,6% на годишна база). Депозитите на домакинства са в размер на 59,6 млрд. лева и нарастват с 0,4% на месечна база и със 7,3% на годишна база. Собственият капитал в баланса на банковата система през месеца се увеличава със 143 млн. лв. (0.9%) до 15.2 млрд. лв. Нарастват внесенят капитал, натрупаният друг всеобхватен доход и печалбата. Отношението на ликвидно покритие към края на август август е 266.5% (при 255.1% в края на юли). В края на август ликвидният буфер е 30.7 млрд. лв., а нетните изходящи ликвидни потоци – 11.5 млрд. лв.

България	31.08.2019	31.12.2019	30.07.2020	30.08.2020	Изменение m/m (%)	Изменение y/y (%)	Изменение yend (%)	Дял в БВП (%)
Показатели за посредничество	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000				
АКТИВИ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (BGN '000)	110 773 017	114 201 141	117 741 035	118 752 368	0.9	7.2	4.0	93.7
Кредити за държавно управление	812 919	932 642	987 240	1 077 472	9.1	32.5	15.5	0.8
Кредити за нефинансови предприятия	35 940 949	36 572 986	36 401 663	36 379 135	-0.1	1.2	-0.5	28.7
Кредити на финансови предприятия	3 548 948	4 594 445	4 737 838	4 678 222	-1.3	31.8	1.8	3.7
Кредити на домакинствата общо, в т.ч.	21 456 577	24 193 012	25 064 955	25 264 149	0.8	17.7	4.4	19.9
Жилищни	11 717 468	12 486 585	13 109 390	13 218 182	0.8	12.8	5.9	10.4
Потребителски	10 372 285	12 427 283	12 646 220	12 725 308	0.6	22.7	2.4	10.0
Микро и други кредити	-633 176	-720 856	-690 655	-679 341	-1.6	7.3	-5.8	-0.5
ОБЩО КРЕДИТИ	61 759 393	66 293 085	67 191 696	67 396 978	0.3	9.1	1.7	53.2
ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ КЛИЕНТИ в т.ч.	88 100 711	91 853 230	94 820 478	95 661 582	0.9	8.6	4.1	75.5
Депозити на Държавно управление	2 458 841	2 665 018	2 845 350	2 862 369	0.6	16.4	7.4	2.3
Депозити на Нефинансови предприятия	26 400 034	28 150 012	28 643 932	29 474 012	2.9	11.6	4.7	23.3
Депозити на Други финансови предприятия	3 728 331	3 422 053	4 024 720	3 756 129	-6.7	0.7	9.8	3.0
Депозити на Домакинства	55 513 505	57 616 147	59 306 476	59 569 072	0.4	7.3	3.4	47.0
Собствен капитал	14 256 757	14 396 914	15 048 284	15 190 802	0.9	6.6	5.5	12.0
Нетна печалба	1 212 251	1 674 983	596 345	685 540		-43.4		
Банкови показатели (%)								
ROE	12.8	11.6	6.8	6.8	0.0	-6.0	-4.9	
ROA	1.6	1.5	0.9	0.9	0.0	-0.8	-5.2	
Капиталова адекватност	n.a.	20.2	n.a.	n.a.				
Ликвидност на активите	262.9	269.9	255.1	266.5	11.4	3.6	-5.2	
Проблемни кредити	n.a.	6.5	n.a.	n.a.				
БВП	115 437 000	115 437 000	126 769 000	126 769 000				
EUR/BGN	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583				

Източник: БНБ, МФ, Изчисления ОББ

По Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции, към края на август 2020 г. са подадени общо 124 997 искания за задължения с брутна балансова стойност 10 187 млн. лв. От тях са одобрени 108 748 броя за 9072 млн. лв. Предприятията са заявили 15 356 броя за 7814 млн. лв., от които са одобрени 14 120 броя за 6955 млн. лв. От домакинствата са подадени 109 641 броя искания за 2373 млн. лв., от които са одобрени 94 628 броя за 2117 млн. лв. Спрямо 31 юли 2020 г. общият брой на одобрените искания от предприятия и домакинства се увеличава с 1561 броя, а брутният размер на одобрените задължения – обект на частния мораториум, нараства с 11 млн. лв.

Позиция	Брой кредитополучатели		Брутна балансова стойност – хил. лв.	
	Подадени	Одобрени	Подадени	Одобрени
Предприятия	15 356	14 120	7 814 463	6 954 587
Домакинства	109 641	94 628	2 372 525	2 116 991
ОБЩО	124 997	108 748	10 186 988	9 071 578
Източник: БНБ				

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСП, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.